

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Menedżerska Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie,

Filia w Ciechanowie

Data przeprowadzenia wizytacji: **22 - 23 stycznia 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	31
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	36
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	39
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	44
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Witold Kowal, ekspert PKA
2. dr hab. Michał Przybyliński, członek PKA
3. mgr Sabina Borejsza-Wysocka, ekspert ds. pracodawców
4. Żaneta Rojek, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym przez Menedżerską Akademię Nauk Stosowanych w Warszawie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku - Prezydium PKA Uchwałą 619/2016 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Menedżerskim i Nauk Technicznych Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademicki wydało ocenę pozytywną. Wszystkie przyjęte przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteria jakościowe oceny programowej uzyskały ocenę „w pełni”. W ramach ww. uchwały nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams (Uchwała Nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023). Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	dyscyplina wiodąca: • nauki o zarządzaniu i jakości (70%) pozostałe dyscypliny: • ekonomia i finanse (9%) • matematyka (6%) • językoznawstwo (5%) • informatyka techniczna i telekomunikacja (4%) • nauki prawne (4%) • nauki socjologiczne (1%) • psychologia (1%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 godzin / 6 miesięcy / 30 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	W roku akad. 2022/2023 realizowane są: - zarządzanie zasobami ludzkimi - zarządzanie bezpieczeństwem narodowym <u>W ofercie uczelni są:</u> - zarządzanie zasobami ludzkimi - zarządzanie bezpieczeństwem narodowym - zarządzanie logistyką - zarządzanie przedsiębiorstwem w zintegrowanej Europie - rachunkowość i controlling - zarządzanie w bankowości i finansach - marketing - zarządzanie w sektorze publicznym - zarządzanie w służbie zdrowia - zarządzanie w oświacie	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	0	139

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	1299 godzin	852 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	150 ECTS	150 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	92 ECTS	92 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	72 ECTS	72 ECTS

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie studia pierwszego stopnia profil praktyczny jest zgodna z dokumentem: „Strategia Rozwoju Filii Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie z siedzibą w Ciechanowie do roku 2024” (w ślad za Uchwałą Senatu WSM w Warszawie nr 14/06/2019 z dn. 27.06.2019 r.), który definiuje misję oraz politykę jakości. Wykorzystując przyjętą strategię rozwoju Filia MANS z siedzibą w Ciechanowie zmierza do pozyskiwania kandydatów na studia na kierunku zarządzanie głównie z okolic Ciechanowa.

Głównym celem kształcenia na kierunku jest wyposażenie studenta w wiedzę ogólną i praktyczną. Studia pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie są skierowane przede wszystkim dla osób, które chcą zdobyć wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu zarządzania przedsiębiorstwami oraz organizacjami.

Według przygotowanego przez Uczelnię RS koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się kierunku zarządzanie studia pierwszego stopnia profil praktyczny zostały przyporządkowane do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (83%) z dziedziny nauk społecznych oraz do dyscyplin matematyka (10%) i informatyka (7%) z dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych. To oświadczenie Uczelni jest niezgodne z informacją o ocenianym kierunku według POLon/radon gdzie mamy zadeklarowane następujące dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości (70%) - jako dyscyplina wiodąca, oraz: ekonomia i finanse (9%), matematyka (6%), językoznawstwo (5%), informatyka techniczna i telekomunikacja (4%), nauki prawne (4%), nauki socjologiczne (1%), psychologia (1%) jako dyscypliny pomocnicze.

Koncepcja kształcenia mieści się w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie wiodącej tj. w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, natomiast nie ma uzasadnienia dla umieszczenia kierunku w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w naukach technicznych oraz w naukach humanistycznych. Uwzględniając zapis z orzecznictwa PKA „Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia” (Stanowisko interpretacyjne nr 5/2020 Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2020 r. w sprawie przyporządkowania kierunków studiów do dyscyplin naukowych lub artystycznych) należy skorygować przypisanie kierunku do dyscyplin: odejście od przyporządkowania kierunku zarządzanie do dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk technicznych oraz nauk humanistycznych.

Studia pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie profil praktyczny trwają 6 semestrów. Absolwent nabywa wiedzę teoretyczną i praktyczną z dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości i nauk pokrewnych, szczególnie praktycznych umiejętności z zakresu przedmiotów ścisłych. Posiada wiedzę praktyczną i teoretyczną dotyczącą funkcjonowania organizacji przedsiębiorstw, instytucji publicznych, organizacji non-profit. Rozumie istotę zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, a także zarządzania ryzykiem działalności w jednostce. Koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym studia pierwszego stopnia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Absolwent kierunku zarządzanie nabywa umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów ekonomicznych, gospodarowania zasobami ludzkimi. Przygotowany jest do pracy na stanowiskach operacyjnych, analitycznych i menedżerów średniego szczebla zarządzania w przedsiębiorstwach, sprawnie dokonuje oceny i formułuje cele dla działań strategicznych w jednostkach administracji publicznej. Potrafi samodzielnie prowadzić działalność gospodarczą. Absolwent posiada umiejętności komunikowania się, negocjowania, przekonywania oraz pracy w zespole. Zna język obcy i jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Filia MANS w Ciechanowie współpracuje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi włączając ich w proces dydaktyczny na różne sposoby: Uczelnia proponuje konferencje organizowane przez Filię wspólnie z jednostkami zewnętrznymi, pracownicy naukowo-dydaktyczni wraz z praktykami, którzy dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem względem danej problematyki i program jest modyfikowany ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb lokalnego rynku.

Uczelnia zwraca się również do interesariuszy zewnętrznych w celu zaopiniowania planów studiów w tym programów studiów, którego celem jest podnoszenie jakości usług edukacyjnych świadczonych przez Uczelnię. Opinie interesariuszy Uczelnia przedstawiła do oceny przez ZO PKA. Przedstawiciele samorządu studenckiego są włączani w proces opiniowania. Studenci mają swój udział w tworzeniu kierunku wypowiadając się anonimowo w badaniu ankietowym.

Koncepcja, cele kształcenia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym studia pierwszego stopnia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wynikające z tego faktu uwarunkowania nie zostały w pełni wpisane w działania operacyjne realizacji celów kształcenia.

Oceniany kierunek jest realizowany na studiach pierwszego stopnia, niestacjonarnych o profilu praktycznym. W swojej ofercie programowej Uczelnia oferuje także studia stacjonarne, ale od kilku lat nie została zrekrutowana wymagana liczba studentów do uruchomienia studiów stacjonarnych. Obowiązujące dla kierunku zarządzanie efekty uczenia się zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu nr 8/06/2022 z dn. 22.06.2022 r. W ramach sformułowanej Uchwały zatwierdzono poziom studiów, formę i profil kierunku, dyscypliny naukowe do których kierunek został przypisany, nazwy specjalności, efekty uczenia się, wymiar, zasady i formy odbywania praktyk oraz plan studiów.

Dla przedstawionego powyżej celu kształcenia na kierunku sformułowanych zostało 30 efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia (w tym 11 efektów w zakresie wiedzy, 12 w zakresie umiejętności i 7 w zakresie kompetencji społecznych).

Analiza treści efektów uczenia się kierunku zarządzanie, w kontekście obowiązujących regulacji odnoszących się do charakterystyk PRK dla Poziomu 6, pozwala zauważyć, iż uwzględniają one wszystkie kategorie efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ponadto, efekty te odnoszą się do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, wskazanej jako dyscyplina wiodąca. W ocenie ogólnej efekty te są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym

Na poziomie efektów kierunkowych zastrzeżenia do sformułowanych efektów uczenia się odnoszą się przede wszystkim do zakresu wskazanych charakterystyk umiejętności i kompetencji.

Analiza treści efektów uczenia się pozwala zauważyć, iż w sposób poprawny zostały opisane efekty zarówno wiedzy generalnej, jak i kontekstowej. Poziom głębi wiedzy również został właściwie określony (jako „zaawansowana”). W przypadku charakterystyk odnoszących się do umiejętności zostały również sformułowane opisy efektów dla poszczególnych kategorii. Warto jednak zauważyć, iż

zaakcentowanie "zaawansowanych" umiejętności nie jest potrzebne. W charakterystyce umiejętności komunikacji można zauważyć przede wszystkim zaakcentowanie umiejętności posługiwania się w języku obcym, ale brakuje wskazania na umiejętności „udziału w debatach - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować z nimi” oraz „komunikować się z otoczeniem z wykorzystaniem specyficznej terminologii”. **Rekomenduje się** uzupełnienie charakterystyce umiejętności o „udziału w debatach - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować z nimi” oraz „komunikować się z otoczeniem z wykorzystaniem specyficznej terminologii”.

W odniesieniu do efektu Z_U08 mało wyraźnie została wyróżniona umiejętność „planowania i organizacji pracy” oraz „współdziałania”, szczególnie mając na względzie to, iż dla tego efektu wskazana została kategoria P6S-UO, jako odpowiednik efektu na poziomie PRK. Natomiast w kolejnym efekcie, tj. Z_U09 ten aspekt organizacji został bardzo mocno wyróżniony, ale zabrakło odniesienia go do kategorii P6S-UO. Warto jeszcze zwrócić uwagę, iż umiejętności Z_U04 i Z_U10 są bardzo podobne. W grupie efektów kompetencji społecznych należy zwrócić uwagę, iż efekty Z_K01, Z_K02 i Z_K03 są sformułowane na bazie umiejętności, na dodatek tych, które zostały wskazane powyżej jako opisane w sposób niewystarczający. Ponadto, „perswazja i negocjacja” (Z_K02) są raczej umiejętnościami niż kompetencjami społecznymi. W grupie kompetencji społecznych brakuje akcentu na „krytyczne myślenie” i „uznawanie znaczenia wiedzy”. Również „wrażliwość” (Z_K06) jest niewystarczającym akcentem dla kompetencji z kategorii rola zawodowa.

W odniesieniu do charakterystyk efektów uczenia się na poziomie poszczególnych przedmiotów należy zwrócić uwagę na szereg nieprawidłowości w ich charakterystyce. Analiza kart przedmiotów pozwoliła zauważyć, iż w bardzo wielu przypadkach przedmiotowe efekty uczenia się są bardzo często niepoprawnie odniesione do kierunkowych efektów uczenia się oraz sformułowane zbyt ogólnie lub są przepisany efektami kierunkowymi, co jest niewystarczające dla odzwierciedlenia specyfiki efektów uczenia się dla konkretnych zajęć i ich powiązania z kierunkiem. W przypadku większości zajęć z modułów kierunkowych, do wyboru i specjalizacyjnych, sformułowane efekty uczenia się są źle odniesione. Nieprawidłowość polega na tym, iż wszystkie przedmiotowe efekty z zakresu wiedzy są odnoszone do grupy kierunkowych efektów wiedzy, wszystkie przedmiotowe umiejętności odnoszone są do wybranej grupy kierunkowych umiejętności (np. *zarządzanie projektami, informatyka w zarządzaniu, marketing, zamówienia publiczne, matematyka finansowa, prawo pracy, zarządzanie logistyką, kapitał intelektualny w ZZL*). To samo odnosi się do kompetencji społecznych. To nie pozwala dokonać oceny sposobu rozwinięcia i realizacji efektu przedmiotowego w kontekście efektu kierunkowego. Wiele przedmiotowych efektów uczenia się jest niewłaściwie sformułowana i odniesiona do efektów kierunkowych. Przykładem może tu być charakterystyka przedmiotowych efektów uczenia się do zajęć: *mikroekonomia, podstawy bankowości czy przywództwo menedżerskie*, które nie odnoszą się do treści przedmiotu. Bardzo duży stopień ogólności efektów uczenia się, właściwy do poziomu kierunku, ale niewystarczająco szczegółowy dla przedmiotu, daje się zauważyć w przypadku takich zajęć, jak: *zarządzanie jakością, socjologia, analiza ekonomiczna*.

Analiza efektów kierunkowych pozwala uznać, iż są one specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz uwzględniają w umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Można potwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uczelni. Kierunek przypisano do dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz matematyka i informatyka. Nie można potwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia właściwie dla kierunku mieszczą się w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w naukach technicznych oraz w naukach humanistycznych.

Koncepcja kształcenia zakłada stałe dostosowanie procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, można zatem w pełni potwierdzić, iż zakłada się uwzględnianie postępu w obszarze działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności rynku pracy.

Analiza całości efektów uczenia się pozwala zauważyć, iż efekty uczenia się na poziomie kierunku są sformułowane poprawnie, z potrzebami pewnych uzupełnień w ich charakterystyce. Natomiast na poziomie efektów przedmiotowych (w kartach przedmiotów) daje się zauważyć wiele nieprawidłowości. Dotyczą one:

1. niewłaściwego opisu przedmiotowych efektów uczenia się dla niektórych zajęć,
2. zbyt dużego stopnia ogólności charakterystyk efektów określonych dla zajęć (na poziomie przedmiotów, opisanych w kartach tych przedmiotów),
3. nieprawidłowego odniesienia przedmiotowych efektów uczenia się do efektów kierunkowych.

Nieprawidłowe lub bardzo ogólnikowe sformułowanie efektów uczenia się na poziomie zajęć utrudnia selekcję i sformułowanie właściwych metod i wymagań odnośnie weryfikacji efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. odpowiednią korektę w przypisaniu kierunku zarządzania do dyscyplin naukowych;
2. korektę opisu efektów uczenia się w celu właściwego odniesienia się do treści programowych zajęć;
3. uszczegółowienie charakterystyk efektów uczenia się na poziomie przedmiotów, poprzez rozwinięcie ich opisów w kartach przedmiotów;
4. właściwe przyporządkowanie przedmiotowych efektów uczenia się do efektów kierunkowych.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Obowiązujące aktualnie programy studiów kierunku zarządzanie w Filii MANS w Ciechanowie zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu nr 8/06/2022 z dn. 22.06.2022 r. W zatwierdzonych programach studiów na rok 2022/2023 określono poziom studiów, formę i profil kierunku, dyscypliny naukowe do których kierunek został przypisany, nazwy specjalności, efekty uczenia się, wymiar, zasady i formy odbywania praktyk oraz plan studiów. W decyzji dotyczącej planów studiów uwzględniono m.in. nazwę przedmiotów, efekty uczenia się przypisane do poszczególnych zajęć, poziom studiów, profil, formy studiów, czas trwania studiów, przypisanie do dyscypliny naukowej, obciążenia studenta (obejmujące liczbę godzin zajęć oraz liczbę punktów ECTS) oraz formę i metody zaliczenia poszczególnych przedmiotów.

W ocenie ogólnej należy uznać, iż treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny wiodącej, do której kierunek jest przyporządkowany, czyli dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz aktualnym stanem zawodowego rynku pracy właściwym dla kierunku zarządzanie. Na kierunku zarządzanie, w ramach programu studiów pierwszego stopnia oferuje się studentom 10 specjalności, tj.: *zarządzanie przedsiębiorstwem w zintegrowanej Europie, zarządzanie zasobami ludzkimi, rachunkowość i controlling, zarządzanie logistyką, zarządzanie bezpieczeństwem narodowym, zarządzanie w bankowości i finansach, marketing, zarządzanie w sektorze publicznym, zarządzanie w oświacie, zarządzanie w służbie zdrowia*.

Decyzję o uruchomieniu konkretnych specjalności dokonuje się na podstawie opinii studentów, po ich prezentacji i zebraniu informacji o preferencjach studentów. Aktualnie, na studiach pierwszego stopnia niestacjonarnych realizowane są tylko dwie z tych specjalności (tj.: *zarządzanie zasobami ludzkimi* i *zarządzanie bezpieczeństwem narodowym*). W przeciągu ostatnich 3 lat, na kierunku zarządzanie uruchomione zostały cztery specjalności, tj.: *zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie bezpieczeństwem narodowym, rachunkowość i controlling* oraz *zarządzanie logistyką*. Reszta specjalności nie była realizowana w ostatnim czasie na kierunku zarządzanie. Oznacza to, iż jedynie 40% specjalności z oferty kierunku została uruchomiona. Mając na względzie liczbę studentów kierunku, należy zwrócić uwagę, iż Uczelnia oferuje relatywnie dużą liczbę specjalności. Skutkuje to tym, iż w praktyce uruchomienie tak dużej liczby specjalności jest mało prawdopodobne. Oferowanie tak dużej liczby specjalności wprowadza w błąd studentów, ponieważ Uczelnia ich nie uruchamia. **Rekomenduje się** zweryfikowanie specjalności oferowanych na kierunku zarządzanie, co do ilości, jak również pod kątem dopasowania ich do aktualnych preferencji i potrzeb.

Program studiów pierwszego stopnia obejmuje treści programowe w podziale na moduły: podstawowy, kierunkowy, ponadkierunkowy i do wyboru oraz specjalnościowy i seminarium dyplomowe. Taka struktura podziału treści programowych zajęć, realizowanych na kierunku, nie jest regulowana na Uczelni, ale jest ona poprawna. Moduł podstawowy zajęć realizowany jest w semestrach od 1. do 4. Zajęcia z modułu kierunkowego realizowane są od semestru 1. do 5., a moduł ponadkierunkowego od semestru 1. do 6. Zajęcia z języka obcego rozpoczynają się w semestrze 1, a kończą w semestrze 5. Przedmioty do wyboru są realizowane od semestru 2. do 6., a zajęcia specjalnościowe w semestrach 5 i 6. W ramach kierunku zarządzanie praktyki zawodowe realizowane są w semestrach 3-5.

Analiza treści programowych realizowanych aktualnie na pierwszym stopniu studiów kierunku zarządzanie (dla toku rozpoczynającego się w roku akademickim 2022/2023), pozwala zauważyć, iż w ramach poszczególnych modułów realizowane są zajęcia właściwe dla dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek, tj. dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. W relatywnie niewielkim zakresie realizowane są zajęcia z pozostałych dyscyplin, do których został przypisany kierunek, tj. informatyka i matematyka, które ograniczają się do 1-2 przedmiotów (realizowanych na poziomie całego kierunku). Warto zwrócić uwagę, iż zajęcia z dyscyplin informatyka i matematyka, są przypisane także do innej dziedziny (tj. nauki ścisłe i przyrodnicze). W ramach modułu zajęć podstawowych realizuje się 7 przedmiotów, w tym 2 z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości (pozostałe to zajęcia z ekonomii i finansów, prawa oraz matematyki). W ramach modułów zajęć kierunkowych realizuje się 10 przedmiotów, z których 8 przypisać można do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (pozostałe dwa mieszczą się w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nauki o bezpieczeństwie). W ramach zajęć do wyboru (na poziomie kierunku) studenci mają możliwość wyboru 8 zajęć z listy 12 przedmiotów. Zajęcia te obejmują różny zakres wiedzy, które można przypisać głównie do dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości (5 przedmiotów) oraz ekonomia i finanse (4 przedmioty).

W ramach zajęć specjalnościowych zaplanowanych zostało po 3 zajęcia dla każdej specjalności oraz 3 zajęcia do wyboru, które są wybierane z wspólnej listy 6. przedmiotów. Zajęcia specjalnościowe z tej listy do wyboru trudno uznać, iż są zajęciami specjalnościowymi. Reprezentują one różne obszary wiedzy, które można przypisać do ekonomii i finansów, nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne. Należy zatem uznać, iż program specjalności obejmuje jedynie treści 3 zajęć (przedmiotów).

Analiza treści programowych poszczególnych zajęć realizowanych na specjalnościach wskazuje na pewne niedostatki treści programowych. W ramach zajęć na specjalności *zarządzanie przedsiębiorstwem w zintegrowanej Europie* brakuje przedmiotu, który odnosiłby się do "zintegrowanej Europy". Wszystkie zajęcia specjalnościowe odnoszą się do przedsiębiorstwa jako takiego. W programie specjalności *rachunkowość i controlling* umieszczony jest przedmiot (*matematyka finansowa*), który jest oferowany jako przedmiot do wyboru dla innych specjalności. Tego rodzaju rozwiązanie ogranicza możliwości wyboru zajęć studentom tej grupy. Ten sam przedmiot (*matematyka finansowa*) jest oferowany w ramach specjalności *zarządzanie w bankowości i finansach*. To podaje w wątpliwość specjalnościowy charakter przedmiotu *matematyka finansowa*, gdyż jest przypisany różnym specjalnościom. Również w ramach specjalności *marketing* mamy do czynienia z powielaniem się przedmiotu specjalnościowego z grupy do wyboru. Takim przedmiotem jest w tym wypadku *strategia marketingowa*. Na specjalności *zarządzanie logistyką* są prowadzone zajęcia z *badań operacyjnych*, które jednocześnie ulokowane zostały w module zajęć do wyboru. Inną słabością oferty specjalnościowej kierunku zarządzanie jest duża wybiórczość przedmiotów specjalnościowych, co jest konsekwencją niewielkiej liczby zajęć realizowanych w ramach specjalności. Na przykład, na specjalności *zarządzanie w bankowości i finansach* brakuje zajęć z finansów. Oferowane są tam dwa zajęcia z bankowości i jedno z matematyki finansowej. Na dodatek w ofercie przedmiotów do wyboru w ramach specjalności nie ma również przedmiotu z zakresu finansów. **Rekomenduje się** korektę i zwiększenie liczby zajęć realizowanych w ramach specjalności, które zgodne byłby z profilem i tematyką specjalności.

Realizowany aktualnie program studiów dla kierunku zarządzanie został zmodyfikowany w stosunku do programu obowiązującego dla poprzedniego toku. Główna zmiana polegała na zwiększeniu liczby zajęć do wyboru na poziomie kierunku i specjalności.

Analiza kart przedmiotów pod kątem formułowanych treści programowych pozwala zauważyć, iż w opisie niektórych zajęć (przedmiotów) jest duży poziom ogólności tematyki zajęć, szczególnie w odniesieniu do takich zajęć jak: *prawo pracy* (dla 24 godz. zajęć na studiach stacjonarnych sformułowane zostały 3 tematy) oraz *analiza ekonomiczna* (dla 24 godz. zajęć na studiach stacjonarnych sformułowane zostały 4 tematy).

W programie studiów kierunku zarządzanie studenci pierwszego stopnia realizują 180 punktów ECTS w ciągu 6 semestrów studiów. W poszczególnych semestrach realizują po 30 punktów ECTS, a w skali roku 60 punktów ECTS. Program studiów pierwszego stopnia obejmuje 2019 godzin zajęć na studiach stacjonarnych i 1572 godzin na studiach niestacjonarnych, w tym praktyki, które realizowane są w wymiarze 720 godziny (w trzech semestrach po 240 godzin zajęć). Na studiach stacjonarnych liczba zaplanowanych godzin zajęć, realizowanych w poszczególnych semestrach, waha się od 168 (w semestrze 6.) do 440 (w semestrze 3.). Na studiach niestacjonarnych liczba zaplanowanych godzin w poszczególnych semestrach waha się od 86 (w semestrze 6.) do 380 (w semestrze 4.). Na studiach niestacjonarnych daje się zauważyć bardzo dużą rozbieżność między liczbą godzin zajęć realizowanych w różnych semestrach. Należy jednak zwrócić uwagę, iż w semestrze 3-5 realizowane są praktyki i liczba rzeczywistych godzin zajęć jest w tym przypadku mniejsza. Mniejsze obciążenie liczbą godzin zajęć w ostatnim semestrze studiów wynika także z obowiązku przygotowania pracy dyplomowej przez studenta, za co uzyskuje także punkty ECTS. **Rekomenduje się** zweryfikowanie programu studiów niestacjonarnych w celu zmniejszenia dysproporcji w liczbie realizowanych godzin zajęć między semestrem 6., a semestrami 3-5.

Analiza programu studiów pozwala uznać, iż liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, określona łącznie dla programu studiów jest zgodna z obowiązującymi wymaganiami.

Zgodnie z przyjętym programem kierunku na studiach pierwszego stopnia realizowane treści programowe dzielą się na:

- treści realizowane w ramach modułu zajęć podstawowych, realizowane na 7. przedmiotach, za co student uzyskuje 37 punktów ECTS,
- treści realizowane w ramach modułu zajęć kierunkowych, realizowane na 10. przedmiotach, za co student uzyskuje 23 punkty ECTS,
- treści realizowane w ramach modułu zajęć ponadkierunkowych i do wyboru (w tym język obcy), realizowane na 16. przedmiotach (w tym praktyki zawodowe), za co student uzyskuje 87 punktów ECTS (w tym 30 punktów ECTS za praktyki zawodowe),
- treści realizowane w ramach modułu specjalnościowego i seminarium dyplomowego, realizowane na 6. przedmiotach plus seminarium dyplomowe, za co student uzyskuje 33 punkty ECTS.

Analiza powyższego programu studiów pozwala zauważyć, iż realizacja treści ponadkierunkowych i do wyboru stanowi największe obciążenie pracą studentów. Warto zwrócić uwagę, iż w tej grupie bardzo wysoki udział ma grupa zajęć z przedmiotów poza dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości. Z drugiej strony, najmniejsza liczba punktów ECTS jest przypisana grupie zajęć kierunkowych, których znaczenie jest dużo większe z punktu widzenia specyfiki kierunku, niż treści ponadkierunkowych i do wyboru. **Rekomenduje się** korektę obciążenia pracą studenta, zwłaszcza weryfikację obciążenia studenta w ramach zajęć z modułu przedmioty kierunkowe oraz przedmioty pozakierunkowe i do wyboru.

Analiza rozkładu punktów przypisanych pojedynczym zajęciom pozwala zauważyć szereg nieprawidłowości. Dotyczy ona dużej rozbieżności punktów ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć, zwłaszcza o podobnej liczbie godzin zajęć, co należy rozumieć jako mniejsze obciążenie pracą studenta. Różnica ta waha się od 1 do 7 punktów ECTS. Rozbieżność ta daje się szczególnie zauważyć między zajęciami zaklasyfikowanymi do modułu kierunkowe i modułu specjalnościowe a zajęciami zaklasyfikowanymi do modułu zajęcia do wyboru. Na przykład, w programie studiów zajęcia kierunkowe z *zarządzania projektami* oraz *bezpieczeństwa publicznego* mają przydzielone po 1 punkcie ECTS (choć są realizowane w wymiarze 24/18 godzin) a zajęcia *przedmiot do wyboru* 5 (tj. *praktyczne metody ilościowe w zarządzaniu*) mają 7 punktów ECTS (są realizowane w wymiarze 24/12 godzin), zajęcia *przedmiot do wyboru* 1 (wybór pomiędzy *logistyka praktyczna* i *zastosowanie ekonomii w biznesie*) mają 6 punktów ECTS (są realizowane w wymiarze 24/12 godzin). W przypadku zajęć specjalnościowych, daje się zauważyć podobne nieprawidłowości, tj. rozbieżność w liczbie przydzielonych punktów ECTS w kontekście liczby godzin zajęć. Polega ona na tym, iż wszystkie zajęcia specjalnościowe mają przydzielony 1 punkt ECTS, a zajęcia wybieralne w ramach różnych specjalności 2 lub 4 punkty ECTS, mimo iż są realizowane w takim samym wymiarze czasu (tj. liczby godzin). Efektem tego jest różny poziom godzin pracy studenta kalkulowany na 1 punkt ECTS. W przypadku zajęć do wyboru wynosi on 25 godzin pracy studenta na 1 punkt ECTS, a w przypadku zajęć specjalnościowych jest to 37-53 godziny pracy studenta na 1 punkt ECTS. Można to zaobserwować w kartach przedmiotów np.: *bezpieczeństwo publiczne, rachunkowość zarządcza, zarządzanie logistyką, prawo spółek, kapitał intelektualny w ZZL, marketing usług ubezpieczeniowych, marketing w handlu i usługach, rachunkowość i analiza finansowa i innych*. Właściwa kalkulacja obciążeń pracy studenta zakłada, iż na 1 punkt ECTS przypada 25-30 godzin pracy studenta. Rozbieżności od przyjętego wskaźnika liczby godzin zajęć przypadających na 1 punkt ECTS skutkują tym, iż niewłaściwie jest kalkulowane obciążenie pracą studenta w ramach poszczególnych zajęć (czyli punkty ECTS). W konsekwencji źle jest odzwierciedlony między poszczególnymi zajęciami (przedmiotami) zakres pracy własnej studenta oraz jego pracy z bezpośrednim udziału nauczyciela akademickiego.

W kalkulacji obciążenia wyróżnia się czas konsultacji. Jest to nieprawidłowe, gdyż konsultacje nie są obowiązkowe dla studentów. Trudno zatem zakładać, iż student będzie brał udział w tych konsultacjach i to w wymiarze 8-10 godzin (np. *marketing, rachunkowość finansowa*). **Rekomenduje się** nieuwzględnianie konsultacji w kalkulacji obciążenia pracą studenta (kalkulacji punktów ECTS).

Inną nieprawidłowością jest różny, kalkulowany czas pracy studenta dla tych samych zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, np. przedmiot kierunkowy *finanse przedsiębiorstw* ma przydzielone 3 punkty ECTS, a skalkulowany łączny nakład (czas) pracy na studiach stacjonarnych wynosi 83 godziny, a studiach niestacjonarnych 75 godzin. Takie nieprawidłowości daje się zauważyć dla około połowy zajęć (np.: *mikroekonomia, finanse, matematyka, zachowania organizacyjne, zarządzanie projektami, zarządzanie jakością, informatyka w zarządzaniu* itd.). W większości przypadków mamy do czynienia z sytuacją, kiedy to łączny nakład pracy studenta na studiach niestacjonarnych jest mniejszy niż na studiach stacjonarnych.

Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Sekwencja zajęć na pierwszym stopniu studiów jest w koncepcji ogólnej poprawna. W pierwszej kolejności studenci realizują zajęcia podstawowe, ponadkierunkowe, kierunkowe i z języka obcego, a dopiero w kolejnych latach studiów zajęcia specjalnościowe i seminarium dyplomowe. Warto jednak zwrócić uwagę na to, iż studenci kierunku wcześniej realizują przedmiot *informatyka w zarządzaniu* (1 semestr) niż *technologie informacyjne* (2 semestr). Analiza

treści programowych pozwala zauważyć, iż ta kolejność jest niewłaściwa, gdyż na zajęciach z *technologii informacyjnych* realizuje się treści podstawowe z zakresu informatyki. W czasie hospitacji zajęć *informatyka w zarządzaniu* dało się zauważyć, tzn. nauczyciel akademicki realizował treści z przedmiotu *technologie informacyjne*. **Rekomenduje się** korektę sekwencji zajęć z przedmiotów informacyjnych, w szczególności *technologii informacyjnych*, które aktualnie są realizowane w ramach 2 semestru studiów.

Zastrzeżenia budzi także późna realizacja zajęć z przedmiotu *finanse*, tj. dopiero w 3 semestrze studiów. Przedmiot ten jest zaliczany do modułu zajęć podstawowych. Ma on też duże znaczenie dla innych zajęć, ale jest on realizowany jako ostatni w ramach tego modułu. **Rekomenduje się** weryfikację (przyspieszenie) terminu realizacji zajęć *finanse*, który ma bardzo ważne znaczenie dla dalszego na kierunku zarządzanie.

Obowiązujący na kierunku zarządzanie program studiów pozwala studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia w wymaganym wymiarze 30% liczby punktów ECTS. Na studiach pierwszego stopnia studenci mają możliwość dokonywania wyboru zajęć w ramach: tzw. modułu przedmiotów do wyboru (wybiera 8 z 12 przedmiotów, za co uzyskują 39 ECTS), specjalności (gdzie realizuje 6 przedmiotów, 13 ECTS) oraz seminarium dyplomowego (20 ECTS). Łącznie student może dokonać wyboru 15 przedmiotów, za które uzyskuje 72 punkty ECTS, co stanowi ponad 40% ogólnej liczby punktów ECTS uzyskiwanych na studiach pierwszego stopnia.

W programie studiów pierwszego stopnia kierunku zarządzanie zostały wskazane 24 przedmioty jako zajęcia kształtujących umiejętności praktyczne, w tym 3 zajęcia realizowane w ramach modułu przedmioty podstawowe, 7 zajęć oferowanych ramach modułu przedmioty kierunkowe, a reszta zajęć jest zaklasyfikowana do modułu przedmioty nadkierunkowe i do wyboru oraz przedmioty specjalnościowe (patrz RS tab. 4). W sumie student studiów stacjonarnych pierwszego stopnia realizuje 1023 godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na studiach niestacjonarnych (oraz zaplanowanych 1226 godzin na studiach stacjonarnych), za które przysługuje mu 92 punktów ECTS (co stanowi 51% łącznej liczby punktów ECTS). Analiza treści tych zajęć wskazuje, iż mieszczą się one w dyscyplinie nauki, do których przypisany został kierunek zarządzanie i są właściwe dla kierunku o profilu praktycznym.

W programie studiów kierunku zaplanowane są zajęcia z języka obcego. Na studiach pierwszego stopnia tym zajęciom przypisane jest 10 punktów ECTS i obejmują 200 godzin zajęć (w semestrach 1-5) na studiach stacjonarnych i 160 godzin zajęć (w semestrach 1-5) na studiach niestacjonarnych. W programach studiów kierunku zarządzanie nie ma zaplanowanych innych zajęć w języku obcym. Nauka języka odbywa się na lektorach z języka obcego.

Na kierunku zarządzanie nie ma zaplanowanych zajęć z dziedziny nauk humanistycznych (*socjologia* i *psychologia* do tej dziedziny nie są przypisane). Ponieważ kierunek zarządzanie przypisany jest do dziedziny nauk społecznych, to w ramach jego programu student powinien realizować zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze 5 punktów ECTS.

Na kierunku zarządzanie wykorzystuje się różnorodne metody kształcenia, reprezentujące metody podające, jak i poszukujące. Metody podające realizowane są na wykładach, które stanowią 23% godzin zajęć realizowanych na studiach niestacjonarnych (według programu 24% na studiach stacjonarnych). Ta forma jest zatem wykorzystywana w mniejszym stopniu niż ćwiczenia i konwersatoria. Na studiach niestacjonarnych udział ćwiczeń i konwersatoriów stanowi 77% (a według programu 76% na studiach stacjonarnych). Zarówno z programów studiów, jak i z kart przedmiotów

wynika jednak, iż formy tych zajęć rzadko się uzupełniają. Szczególnie widoczne jest to w odniesieniu do wykładów. Jedynie 6 przedmiotów realizowanych jest w formule wykład-ćwiczenia lub wykład-konwersatorium. Natomiast, każdy student realizuje 17 zajęć wyłącznie w formie wykładu, w tym takie zajęcia, jak: *podstawy zarządzania, nauki o organizacji, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie jakością, marketing, strategie marketingowe*. Warto jeszcze zwrócić uwagę, iż z 3 przedmiotów specjalizacyjnych, 1 jest realizowany w formie wykładu. W pozostałej grupie zajęć realizowanych na kierunku, tj. bez wykładów, dominują ćwiczenia (szczególnie w ramach modułów specjalnościowych). **Rekomenduje się** wprowadzenie ćwiczeń na tych zajęciach, które obecnie realizowane są wyłącznie w formie wykładu, szczególnie na zajęciach specjalnościowych.

Analiza kart przedmiotów pozwala zauważyć liczne nieprawidłowości w opisie zajęć przypadających różnym metodom nauczania, w kontekście zatwierdzonych przez Senat Uczelni programów studiów. Sytuacja ta szczególnie odnosi się do zajęć prowadzonych w formie wykładów lub ćwiczeń, gdzie wskazuje się na metody charakterystyczne dla innej formy zajęć (podawczej lub poszukującej). Taka sytuacja ma miejsce głównie w odniesieniu do tych zajęć, które realizowane są jedynie w formie wykładów lub ćwiczeń. Przykładem mogą tu być zajęcia: *podstawy zarządzania, mikroekonomia, zarządzanie jakością*, które są prowadzone w formie wykładów, a w kartach przedmiotów wskazują się na wykorzystywanie na zajęciach metod właściwych dla ćwiczeń. Odwrotna sytuacja zachodzi na zajęciach realizowanych wyłącznie w formie ćwiczeń, np.: *zarządzanie projektami, biznes plan, badania operacyjne, praktyczna ekonometria*. W tych przypadkach wskazuje się również metody charakterystyczne dla wykładów.

Realizacja zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość regulowana jest na Uczelni Zarządzeniem Rektora nr 03/06/2022 z dn. 30.06.2022 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2022/2023 oraz Zarządzeniem Rektora nr 04/06/2022 z dn. 30.06.2022 r. w sprawie organizacji procesu dydaktycznego w roku akademickim 2022/2023. W okresie pandemii Uczelnia przygotowała stosowne regulacje oraz przeprowadziła szkolenia pracowników, które umożliwiły realizację części zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (programów Moodle i MS Teams). Na studiach pierwszego stopnia udało się w tym trybie zrealizować ok. 50% zajęć. Reszta zajęć została przesunięta na późniejszy okres i przeprowadzona w trybie stacjonarnym z zachowaniem obowiązujących rygorów sanitarnych. Aktualnie na kierunku zarządzanie zajęcia zdalne odbywają się w wybrane dni. W roku akademickim 2022/2023, w semestrze zimowym, na 1. roku studiów niestacjonarnych na 19 zaplanowanych dni zajęć, 4 odbyły się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na 2. roku studiów 15 zaplanowanych dni zajęć, 1 odbył się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na 3. roku studiów 14 zaplanowanych dni zajęć, 3 odbyły się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W sumie, na studiach pierwszego stopnia 17 przedmiotów realizowanych było z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jak można zauważyć, zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na kierunku zarządzanie są wykorzystywane pomocniczo. W programach studiów nie oznacza się, które zajęcia są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. **Rekomenduje się** oznaczanie w programach studiów zajęć, które będą realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W celu dostosowania procesu uczenia się do potrzeb osób z niepełnosprawnością przygotowana została procedura udzielania wsparcia, która została zatwierdzona Zarządzeniem Rektora nr 10/09/2022 z dn. 30.09.2022 r. Dzięki przyjętym regulacjom student niepełnosprawny ma możliwość

m.in. dostosowania formy zajęć do indywidualnych potrzeb, nagrywania zajęć, uczestniczenia w zajęciach asystenta osoby z niepełnosprawnością, zapewnienia tłumaczenia migowego on-line itp.

Na poszczególnych etapach praktyk przypisane są zróżnicowane efekty uczenia się i różne treści programowe. Praktyka realizowana jest w ramach trzech etapów:

- etap pierwszy - praktyka ogólna,
- etap drugi - praktyka kierunkowa,
- etap trzeci - praktyka specjalnościowa.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Na pierwszym etapie pojawiają się takie efekty uczenia, jak: student zna i rozumie najważniejsze role i funkcje w organizacjach, teorie motywacyjne oraz podstawowe zasady zarządzania zasobami ludzkimi (wiedza); student potrafi zastosować wiedzę teoretyczną w różnych obszarach funkcjonowania organizacji. Student potrafi współpracować z reprezentantami otoczenia organizacji (umiejętności); student jest gotowy do organizowania pracy zespołu, kierowania tym zespołem oraz uczestnictwa w przygotowaniu i realizacji zadań, jest świadomy skutków podejmowanych decyzji (kompetencje społeczne). Na drugim etapie praktyk uwzględnia się takie efekty uczenia się, jak: student zna i rozumie metody badań w obszarze działalności organizacji, w tym metody analizy strategicznej organizacji i jej otoczenia (wiedza); student potrafi analizować i prognozować poziom i dynamikę wybranych wielkości i mierników działalności organizacji i wybrać na tej podstawie skuteczną, praktyczną metodę rozwiązania problemów (umiejętności); student jest świadom konieczności poszerzania wiedzy i doskonalenia umiejętności zarówno swoich jak i innych osób w organizacji (kompetencje społeczne). Z kolei na trzecim etapie pojawiają się takie efekty, jak: student zna i rozumie procesy związane z postępem technicznym oraz informatycznym w funkcjonowaniu organizacji i jej rozwoju (wiedza), student potrafi przygotować typowe prace pisemne związane z tematyką zarządzania oraz przygotować krótkie wystąpienie związane z funkcjonowaniem organizacji (umiejętności), student jest otwarty na myślenie i działanie w sposób przedsiębiorczy (kompetencje społeczne).

W ramach treści kształcenia realizowanych na praktykach zawodowych wskazane jest, aby student zapoznał się: z zakresem działalności instytucji, charakterystyką świadczonych i realizowanych zadań, strukturą organizacyjną oraz zasadami funkcjonowania jednostki, podstawami prawnymi, dokumentacją instytucji, przepływem informacji, organizacją pracy, zakresem obowiązków i uprawnień na wybranych stanowiskach, formami współpracy instytucji z środowiskiem zewnętrznym oraz formami i metodami realizacji podstawowych zadań.

Wymiar praktyk dla studentów pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie wynosi po 240 godzin (10 ECTS) w semestrach: 3, 4, i 5, łącznie 720 godzin. Praktykom przypisano 30 punktów ECTS. Wymiar praktyk i ich umiejscowienie w planie studiów umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się.

Student w celu zaliczenia praktyk może dokonać wyboru zakładu pracy z bazy ofert właściwego Instytutu, bądź elektronicznej bazy ofert Biura Karier. Uczelnia ma podpisane umowy trójstronnej z takimi placówkami, jak: Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie Filia w Ciechanowie, Stowarzyszenie Społecznej Samopomocy – Lokalna Grupa Działania w Ciechanowie, Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w Ciechanowie, BNP Paribas Oddział w Ciechanowie, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Ciechanowie,

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ciechanowie. Zapewniają one osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zakładanych dla praktyk oraz realizowanych w ich trakcie zadań, są trafnie dobrane. Weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się oraz zaliczenia praktyki na ocenę dokonuje uczelniany opiekun praktyk na podstawie: zaświadczenia z zakładu pracy o odbytej praktyce wraz z opinią ze strony zakładowego opiekuna praktyk, dzienniczka praktyk (uwzględniającego opis realizowanych zadań, przypisanie do efektów uczenia się i ocenę poszczególnych efektów uczenia się). Dokumentacja jest podstawą do wystawienia oceny przez kierunkowego opiekuna praktyk za realizację przedmiotu. **Rekomenduje się** weryfikację jakości dostarczanych przez studentów dokumentów. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie daje możliwość weryfikacji zależności pomiędzy realizowanymi zadaniami, a uzyskanymi efektami uczenia się. Zakładowy opiekun praktyk ocenia poszczególne efekty uczenia się, opisowa część dziennika praktyk jest jednak równie istotna, biorąc pod uwagę czasochłonność realizowanego przedmiotu oraz niewymaganie od studentów spotkania z kierunkowym opiekunem praktyk, na którym brakujące informacje mogłyby być uzupełniane. Aktualnie skuteczne sprawdzenie realizacji zadań w zakresie poszczególnych efektów uczenia się bywa ograniczone.

Ocena ma charakter kompleksowy i odwołuje się do każdego z zakładanych efektów uczenia się, student oraz zakładowy opiekun praktyk zawodowych dokonują weryfikacji poszczególnych efektów uczenia się w formularzu weryfikacji efektów uczenia się, realizowanych w ramach studenckiej praktyki zawodowej.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk z ramienia instytucji przyjmującej zostały określone w regulaminie praktyk. Osoba pełniąca funkcję opiekuna praktyk w miejscu odbywania praktyk powinna spełniać następujące warunki: posiada potwierdzone właściwymi dokumentami kwalifikacje zawodowe, zgodne z kierunkiem kształcenia studenta odbywającego praktykę zawodową, zakres obowiązków i kompetencji opiekuna praktyk w miejscu odbywania praktyk jest zgodny z kierunkiem kształcenia studenta odbywającego praktykę zawodową, posiada co najmniej 3 letnie doświadczenie zawodowe, zgodne z kierunkiem kształcenia studenta odbywającego praktykę zawodową, posiada aktualne zaświadczenie odbycia szkolenia bhp. i okresowych badań. Do zadań zakładowego opiekuna praktyk należy m.in.: zapoznanie studenta z profilem działalności i organizacją pracy w instytucji przyjmującej, realizacja programu praktyk oraz zapewnienie osiągania przez studenta efektów uczenia się określonych dla kierunku/specjalności, zapoznanie studenta z zasadami BHP obowiązującymi pracowników, przepisami o ochronie tajemnicy służbowej i państwowej, aktualnym regulaminem pracy. Ponieważ opiekun z ramienia instytucji przyjmującej ma kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o jakość realizowanej praktyki, dobrą praktyką realizowaną przez Uczelnię jest fakt, iż osoba z ramienia instytucji przyjmującej studenta na praktykę, realizująca tę rolę, podpisuje oświadczenie, w którym określa spełnienie kompetencji niezbędnych do wsparcia studenta w rozwoju kompetencji. **Rekomenduje się** uwzględnienie w dokumentacji praktyk wymagań względem liczby studentów, mogących realizować praktykę w ramach współpracy z jednym opiekunem praktyk.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Studenci Filii MANS w Ciechanowie nie realizowali praktyk w systemie zdalnym. Zgodnie z regulaminem praktyk w szczególnych przypadkach praktyka zawodowa może być przeprowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tej sytuacji warunkiem zaliczenia praktyki jest zrealizowanie wszystkich założonych efektów uczenia się dla odbywanego etapu praktyki zawodowej. Dodatkowo praktyki nie mogą odbywać się w Uczelni. Wyjątek stanowią sytuacje nadzwyczajne, niezależne od studenta, a wynikające z sytuacji epidemicznej w kraju, w przypadku których praktyka zawodowa może zostać przeprowadzona w Uczelni przez osobę, której wiedza, doświadczenie zawodowe oraz kwalifikacje pozwolą na zrealizowanie wszystkich założonych efektów uczenia się dla odbywanego etapu praktyki zawodowej.

Formalna dokumentacja, dotycząca zasad realizacji praktyk studenckich, zawiera przyjęte zasady, dotyczące przedmiotu, obejmujące:

- Warunki kwalifikowania na praktykę – praktyki mogą być podejmowane przez studentów, którzy ukończyli pierwszy semestr studiów pierwszego stopnia lub drugi semestr studiów jednolitych magisterskich. Warunkiem dopuszczenia do odbycia praktyki jest złożenie przez studenta podania o praktyki oraz uzyskanie skierowania na praktykę.
- Procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu praktyk i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się, określonym dla praktyk – do celu weryfikacji efektów uczenia się służą następujące części dziennika praktyk: część do sporządzania oceny praktyk przez studenta (samoocena), część do sporządzania oceny praktyk przez zakładowego opiekuna praktyk. Kierunkowy opiekun praktyk, na podstawie analizy dziennika praktyk, formularza weryfikacji osiągniętych efektów oraz opinii zakładowego opiekuna praktyk, wystawia opinię końcową, w ramach której: dokonuje oceny czy i w jakim stopniu zostały osiągnięte przez studenta efekty uczenia się założone dla studenckich praktyk zawodowych, uznaje praktyki za zrealizowane przez studenta lub uznaje praktyki za niezrealizowane przez studenta. Po odbyciu praktyk student składa do Centrum do spraw obsługi dydaktycznej: formularz weryfikacji efektów uczenia się w ramach studenckiej praktyki zawodowej (profil praktyczny), ocenę dokonywaną przez studenta odbywającego praktykę zawodową w zakładzie pracy, dziennik praktyk, w którym zakładowy opiekun praktyk zalicza/nie zalicza odbytą przez studenta praktykę zawodową, kierunkowy opiekun praktyk akceptuje i dyrektor właściwego instytutu zatwierdza odbycie praktyki zawodowej przez studenta, stosowną dokumentację potwierdzającą efekty uczenia się.
- Reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta zostały określone – zakład pracy, w którym studenci odbywają praktyki zawodowe musi spełniać następujące kryteria: prowadzi – od co najmniej trzech lat – działalność zgodną z kierunkiem studiów studenta, ubiegającego się o odbycie praktyki zawodowej, zapewnia realizację praktyk zawodowych, zgodnych z kierunkiem studiów studenta, odbywającego praktyki zawodowe, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwego poziomu ich realizacji, zapewnia realizację celu praktyk, przestrzega zasad bhp. Kierunkowy opiekun praktyk zatwierdza proponowane miejsce odbycia praktyki zawodowej przez studenta, który samodzielnie dokonał wyboru praktyki w zakładzie pracy. Mimo, że Filia MANS w Ciechanowie może korzystać z bazy praktykodawców oferowanych przez placówkę w Warszawie (niezawierającej praktykodawców w Ciechanowie), nie zapewnia wystarczającej liczby miejsc realizacji praktyk, biorąc pod uwagę liczbę godzin praktyk, którą studenci powinni zrealizować,

jak i liczbę specjalności oferowanych studentom. Z rozmowy ze studentami wynika, że zależy im na tym, aby realizować zajęcia lokalnie. W przypadku wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce na podstawie opisanej procedury. **Rekomenduje się**, aby dostosować podanie w taki sposób, aby była możliwa weryfikacja czy student jest w stanie zrealizować w danej placówce oczekiwane w ramach przedmiotu efekty uczenia się. Informacja o branży, w której działa instytucja oraz, iż student będzie pracował jako pomoc biurowa nie dają możliwości zweryfikowania czy student będzie miał możliwość uzyskania w ramach praktyki odpowiedniej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

- Reguły przeprowadzania hospitacji praktyk – miejsce odbywania praktyk jest hospitowane przez opiekuna nie rzadziej, niż raz na trzy lata, zgodnie z formularzem hospitacji praktyk. W przypadku pojawienia się zastrzeżeń hospitacja praktyk odbywa się w roku kolejnym po dokonanej hospitacji w przypadku, gdy uczelniany opiekun praktyk powziął wątpliwości co do jakości prowadzonych przez zakład pracy praktyk. Hospitacje praktyk są realizowane zgodnie ze wzorem, który zawiera ocenę pracy studenta, nie uwzględnia oceny jakości oferowanych praktyk. Protokół kontroli praktyk umożliwia ogólną ocenę przebiegu realizacji praktyk. Z tego względu karta hospitacji praktyk nie stanowi narzędzia, umożliwiającego porównanie poszczególnych miejsc realizacji praktyk. **Rekomenduje się** rozwinięcie narzędzia w taki sposób, aby umożliwiał rozwój jakości praktyk, oferowanych przez Uczelnię oraz uwzględnienie w umowie podpisywanej z placówką przyjmującą informacji o możliwości przeprowadzania hospitacji w trakcie praktyk. Dzięki tej zmianie narzędzie będzie mogło efektywnie wspierać działania Komisji Jakości Kształcenia.
- Wskazanie osób odpowiadających za organizację praktyk, jak i ich zadań oraz zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki – dyrektor właściwego instytutu wyznacza kierunkowego opiekuna studenckich praktyk zawodowych. Do zadań kierunkowego opiekuna praktyk należą: opracowywanie programów praktyk z uwzględnieniem opinii zakładów pracy, opracowywanie karty przedmiotu praktyk, opracowywanie listy pracodawców oferujących możliwość odbycia praktyk, koordynacja i nadzór merytoryczny nad przebiegiem praktyk oraz akceptacja przebiegu praktyki w dzienniku praktyk, hospitowanie praktyk, udzielanie pomocy studentom odbywającym praktykę, wnioskowanie do dyrektora właściwego instytutu w sprawie zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki.

Ewaluacji praktyk dokonuje Pełnomocnik Dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych na bazie wniosków z hospitacji realizowanych u pracodawców. Karta hospitacji uwzględnia zarówno wywiad z opiekunem praktyk zawodowych, jak i ze studentem. Hospitacja jest realizowana minimum raz na trzy lata, w przypadku pojawienia się zastrzeżeń – dwa lata z rzędu (według zasad opisanych w regulaminie praktyk). **Rekomenduje się** wdrożenie ankietyzacji wśród studentów w zakresie realizowanych praktyk, umożliwiającej miarodajną weryfikację jakości dostarczanych praktyk. Powinna ona mieć miejsce po wystawieniu oceny z realizowanego przedmiotu, aby opinia nie wpływała na ocenę z przedmiotu. **Rekomenduje się**, aby wnioski będące rezultatem analizy wyników były prezentowane (systematycznie) podczas spotkań Komisji Jakości Kształcenia. Analiza sprawozdań ze spotkań wykazała, że działania w tym zakresie nie mają charakteru systematycznego.

Na kierunku zarządzanie zasady kształcenia oraz organizacja programów i zajęć regulowane są: Regulaminem Studiów (Uchwała Senatu nr 1/05/2022 z 31.05.2022 r.), Zarządzeniami Rektora nr

2/04/2022 z dn. 19.04.2022 r. w sprawie określania wytycznych dotyczących opracowania programów studiów wyższych i podyplomowych oraz nr 4/06/2022 z dn. 30.06.2022 r. w sprawie organizacji procesu dydaktycznego w roku akademickim 2022/2023. Na ich podstawie ustalone są podstawowe wytyczne odnoszące się do: czasu trwania studiów, liczby punktów ECTS, harmonogramu zajęć w odniesieniu do poszczególnych semestrów, terminów zjazdów na studiach niestacjonarnych. Studia pierwszego stopnia trwają 6 semestrów i kończą się obroną projektu dyplomowego.

Analiza programu studiów pozwala zauważyć, iż w sposób prawidłowy został dokonany podział punktów ECTS pomiędzy poszczególne semestry studiów. Zgodnie z obowiązującymi na Uczelni regulacjami, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, organizacja procesu nauczania zakłada możliwość planowania zajęć od 8.00 do 20.15. Na studiach niestacjonarnych zajęcia organizowane są w ramach zjazdów. Analiza harmonogramów studiów pozwoliła zauważyć, iż zjazdy odbywają się w jeden lub dwa dni weekendowe. Analiza stanu faktycznego pozwoliła zauważyć, iż na studiach niestacjonarnych zajęcia najczęściej są planowane od 8.00 do 16.30 lub 18.15. W harmonogramach przewidziany jest odpowiedni czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, w tym sesji egzaminacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Program studiów kierunku zarządzanie uwzględnia treści zgodne z zakresem dyscyplin wiodącej, do której kierunku został przypisany oraz jego profilu (tj. profilu praktycznego). Program ten uwzględnia wymagane obciążenia pracą studentów oraz udział zajęć do wyboru. W programie studiów przewidziane zostały zajęcia umożliwiające uzyskanie kompetencji w zakresie komunikacji w języku obcym. Zaplanowane metody kształcenia zostały najczęściej dobrane w sposób poprawny i stymulują studenta do aktywnego udziału w procesie kształcenia. W niektórych przypadkach zasadne byłoby uzupełnienie zajęć organizowanych wyłącznie jako wykładów przez ćwiczenia. W organizacji procesu kształcenia uwzględniono możliwości dopasowania procesu kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów, w tym potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zaobserwowane nieprawidłowości dotyczą:

1. niewłaściwego podziału punktów ECTS między poszczególnymi grupami zajęć, zwłaszcza w ramach zajęć specjalnościowych, gdzie przyporządkowana im liczba punktów ECTS jest zaniżona w stosunku do innych zajęć;
2. niewłaściwej kalkulacji obciążenia pracą studentów, czyli liczba godzin pracy studenta przypadająca na 1 punkt ECTS; skutkuje to tym, iż niewłaściwie jest odzwierciedlony, pomiędzy poszczególnymi zajęciami (przedmiotami), zakres pracy własnej studenta oraz pracy z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego;
3. braku w programie studiów zajęć z zakresu nauk humanistycznych.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, jak i dobór miejsc odbywania przedmiotu, w tym infrastruktura zapewniają prawidłową realizację przedmiotu oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wyniki studentów są weryfikowane w sposób umożliwiający ocenę

poszczególnych efektów uczenia się. Należy jednak zwrócić uwagę na jakość dostarczanej dokumentacji. Zasady realizacji przedmiotu zostały formalnie przyjęte, a wymagane dokumenty są opublikowane i dostępne dla studentów. Uczelnia zapewnia studentom miejsca realizacji praktyk w ograniczonej liczbie, jednak studenci mają możliwość zrealizowania przedmiotu w wybranej przez siebie placówce. Zasady w tym obszarze zostały określone. Ewaluacja praktyk jest realizowana poprzez realizację hospitacji miejsc, podczas której studenci mogą wyrazić swoją opinię na temat jakości oferowanej praktyki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. skorygowanie podziału punktów pomiędzy poszczególnymi grupami zajęć, zwłaszcza zwiększenie obciążeń pracą studentów w ramach zajęć specjalnościowych;
2. korektę kalkulacji obciążenia pracą studentów, czyli punktów ECTS, zgodnie z obowiązującymi regulacjami (tj. na 1 punkt ECTS przypada 25-30 godzin pracy studenta);
3. wprowadzenie do programu studiów zajęć z zakresu nauk humanistycznych, którym należy przypisać 5 punktów ECTS.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W świetle analizowanej dokumentacji warunki rekrutacji na studia stanowią rozwiązanie ogólnouczelniane, które są regulowane przez osobny dokument, tj. Regulamin Przyjęć Na Studia Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie w dniu 1 października 2022 r. (Uchwała Senatu nr 2/05/2022 z dn. 31.05.2022 r.). Obowiązujące zasady przyjęcia na studia pierwszego stopnia nie odbiegają od rozwiązań wypracowanych w innych uczelniach i tym samym umożliwiają dobór kandydatów osiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie egzaminu maturalnego. Osoba, która ukończyła szkołę średnią za granicą, może się ubiegać o przyjęcie na studia pod warunkiem, że posiadane przez nią świadectwo dojrzałości uprawnia do podjęcia studiów w Polsce. Uczelnia nie stosuje limitów przyjęć. O przyjęcie na studia może się również ubiegać osoba, która uzyskała potwierdzenie efektów uczenia się.

Przy rekrutacji na kierunek zarządzanie nie formułuje się oczekiwań odnośnie kompetencji cyfrowych kandydatów, wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Wszelkie potrzeby związane z adaptacją studentów do zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość rozwiązuje się poprzez przygotowanie studentów do tego rodzaju zajęć.

Oceniając całość procedur związanych z rekrutacją na kierunek zarządzanie należy uznać, iż są one przejrzyste, selektywne, bezstronne i zapewniającą kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Szczegółowe zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się odbywa się na podstawie regulacji ogólnouczelnianych, którymi są: Regulamin Studiów, Uchwała nr 19/06/2019 Senatu w sprawie zasad dotyczących określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się oraz Zarządzenie Rektora nr 3/05/2022 z dn. 31.05.2022 r. w sprawie powołania Komisji do spraw potwierdzania efektów uczenia się. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, regulowane są na poziomie ogólnouczelnianym. Student innej uczelni może się ubiegać o przyjęcie na kierunek zarządzanie na zasadzie przeniesienia, jeżeli wypełnił wszystkie zobowiązania wynikające z przepisów uczelni, którą opuszcza, przedłożyć dokument potwierdzający osiągnięcie efektów uczenia się oraz zaświadczenie o zaliczeniu odpowiednio semestru albo roku studiów. Studenci z uczelni zagranicznej winni przedstawić tłumaczenie przebiegu studiów w języku polskim, w oryginale dokonane przez tłumacza przysięgłego, wpisanego na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości RP. Decyzję w sprawie przeniesienia studenta podejmuje Dziekan Wydziału, uwzględniając efekty uczenia się oraz liczbę punktów ECTS uzyskanych w innej uczelni.

Na Uczelni istnieje także możliwość potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Regulacje uczelniane określają kto może wystąpić z wnioskiem oraz określone są procedura i zasady potwierdzenia tych efektów uczenia się. Przeprowadzenie potwierdzenia efektów uczenia się jest usługą edukacyjną świadczoną odpłatnie. Kandydat zawiera umowę z uczelnią o przeprowadzenie potwierdzenia efektów uczenia się. Rektor MANS powołuje Komisję ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się dla danego kierunku studiów, która dokonuje wstępnej oceny złożonych dokumentów. W wyniku oceny ww. Komisja zaprasza kandydata celem ustalenia terminów egzaminów sprawdzających wiedzę i umiejętności kandydata. Egzaminy mogą mieć charakter teoretyczny i praktyczny. W przypadku podjęcia studiów przez kandydata, oceny uzyskane na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się, są wliczane do średniej ocen ze studiów.

Przyjęte rozwiązania odnośnie potwierdzania efektów uczenia się nie budzą zastrzeżeń. W tym zakresie zostały wypracowane odpowiednie procedury oraz powołuje się stosowne komisje. Jak do tej pory, na kierunku zarządzanie nie było kandydatów na studia, dla których należałoby potwierdzić efekty uczenia się zdobyte poza systemem studiów.

Obowiązujące zasady i procedury dyplomowania regulowane są przepisami ogólnouczelnianymi, tj.: Regulaminem Studiów oraz Regulaminem Dyplomowania (Uchwała Senatu nr 21/09/2021 z dn. 28.09.2021 r. w sprawie Regulaminu Dyplomowania). Warunkiem ukończenia studiów jest złożenie pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Sam proces przygotowania pracy obejmuje wybór promotora, wybór oraz zatwierdzanie tematu pracy oraz ocenę pracy. W ramach funkcjonujących na kierunku procedur, złożona praca dyplomowa podlega ocenie potencjalnych zapożyczeń (JSA), a następnie jest poddana procesowi recenzowania, który dokonuje recenzent i promotor. W ocenie pracy dyplomowej obowiązuje ujednolicony formularz. Sama ocena pracy obejmuje 8 kryteriów oceny, które mają charakter opisowy. W efekcie recenzja pracy w głównej mierze zdominowana jest ocenami jakościowymi. Analiza wybranych prac dyplomowych wykazała, iż w wielu przypadkach recenzje prac dyplomowych były zawyżone oraz brakowało w nich uwag krytycznych.

Dokonując przeglądu prac dyplomowych za okres 2021-2022 można było zauważyć, iż w zakresie tematyki prac dyplomowych wiele tematów prac dyplomowych jest właściwa dla innych dyscyplin, niż nauki o zarządzaniu i jakości. Dotyczy to ok. 12% prac dyplomowych, a przykładem tego mogą być prace dyplomowe pt.: Analiza rynku kredytów hipotecznych w Polsce, Analiza dochodów podatkowych budżetu państwa na podstawie Polski i Szwecji, Luka podatkowa VAT w Polsce, Ocena realizacji budżetu jednostki terytorialnej na przykładzie gminy Krasne, Zadania logistyki wojskowej w czasach kryzysu - na przykładzie pandemii, Analiza wykorzystania środków publicznych w powiecie makowskim, Koncepcja poprawy bezpieczeństwa przewozu materiałów niebezpiecznych itp. **Rekomenduje się** poprawę weryfikacji tematów prac dyplomowych w celu lepszego dopasowania ich tematyki do specyfiki kierunku, tj. zarządzania.

Do egzaminu dyplomowego dopuszczony jest student, który zaliczył wszystkie przedmioty przewidziane w programie studiów, złożył pracę dyplomową oraz złożył wszystkie wymagane dokumenty. Egzamin ten odbywa się przed Komisją egzaminacyjną powołaną przez Dziekana Wydziału. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi każdorazowo: przewodniczący, promotor oraz recenzent. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Podczas egzaminu dyplomant losuje trzy pytania: jedno z zakresu przedmiotów podstawowych, drugie z zakresu przedmiotów specjalnościowych, trzecie (pytanie recenzenta) z obszaru pracy dyplomowej. Pytania z zakresu przedmiotów podstawowych i przedmiotów specjalnościowych są przygotowane i udostępniane studentom. Lista pytań z zakresu przedmiotów podstawowych obejmuje 35 zagadnień, a z zakresu przedmiotów specjalnościowych 30 zagadnień. Taki sposób weryfikacji efektów uczenia się nie sprzyja treściom kierunkowym. Warto zwrócić uwagę, iż na dyplomie ukończenia studiów oznacza się kierunek studiów, a nie specjalność. Należy zwrócić uwagę na relatywnie wysoki udział na liście przedmiotów podstawowych, pytań z innych dyscyplin niż nauki o zarządzaniu i jakości (blisko 30%). **Rekomenduje się** zwiększenie udziału pytań kierunkowych, ewentualne zastąpienie pytań podstawowych lub specjalnościowych przez pytania kierunkowe.

Analiza obowiązujących regulacji i kart przedmiotów pozwala zauważyć, iż studenci uzyskują informacje o zasadach weryfikacji efektów uczenia się. W regulacjach uczelnianych identyfikuje się wiele metod weryfikacji efektów uczenia się: testy, prace egzaminacyjne, referaty, rozwiązywanie konkretnych zadań problemowych, projekty, kolokwia, indywidualne i grupowe prace studentów wykonywane podczas zajęć, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych. W formularzu karty przedmiotu opis metod weryfikacji efektów uczenia się jest osobno charakteryzowany do wiedzy, umiejętności kompetencji społecznych.

Analiza kart przedmiotów wykazała, iż w bardzo wielu przypadkach opis metod weryfikacji efektów uczenia się jest bardzo ogólnikowy i nieodróżniony dla różnych kategorii efektów uczenia się, np. dla bardzo wielu zajęć metody weryfikacji efektów wiedzy i umiejętności są takie same. Sytuacja taka ma miejsce w odniesieniu do charakterystyk metod weryfikacji większości zajęć w ramach większości modułów zajęć.

Mając na względzie profil praktyczny kierunku należy zwrócić uwagę na niewielki udział wśród metod weryfikacji efektów uczenia się, tych które pozwalają sprawdzać umiejętności praktyczne. Za dominującą metodą weryfikacji należy uznać sprawdziany wiedzy teoretycznej. Szczególnie istotne jest to z punktu widzenia profilu praktycznego kierunku, dla którego duże znaczenia ma weryfikacja umiejętności. Na przykład, na niektórych zajęciach kierunkowych metodą weryfikacji wiedzy jest egzamin pisemny, a umiejętności jest aktywność na zajęciach (lub sprawdzanie wiedzy), co dotyczy

m.in. przedmiotu *zarządzanie projektami* (w tym przypadku zajęcia realizowane są wyłącznie w formie ćwiczeń), *zarządzanie zasobami ludzkimi*, *rachunkowość finansowa*.

W ocenie ogólnej należy uznać, iż przyjęte na kierunku zarządzanie metody weryfikacji efektów uczenia się nie są poprawne, a najczęściej występujące nieprawidłowości dotyczą ich małej adekwatności w stosunku do kategorii weryfikowanych efektów uczenia się (szczególnie umiejętności).

W Regulaminie Studiów określone zostały zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Obowiązujące regulacje umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się oraz przewidują możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W regulacjach uczelnianych określone zostały zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Przyjęte rozwiązania nie budzą zastrzeżeń. W świetle analizy dokumentacji oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji nie zidentyfikowano sytuacji, które naruszały zasady równości traktowania studentów, bezstronności i przejrzystości procedur weryfikacji i oceny osiągnięć studentów. W ostatnim okresie nie miały zastosowania przepisy Regulaminu Studiów dotyczące organizacji egzaminu komisyjnego.

Funkcjonujący na kierunku sposób dokumentowania efektów uczenia się jest regulowany przepisami ogólnouczelnianymi (tj. Zarządzeniem Rektora 3/11/2019 z dn. 14.11.2019 r. w sprawie archiwizacji prac studentów WSM w Warszawie). W ramach tej regulacji określa się rodzaje prac etapowych, jakie podlegają archiwizacji, terminy oraz miejsca ich archiwizacji. Uczelnia w roku akademickim 2016/2017 wdrożyła system informatyczny wspomagający obsługę procesu dydaktycznego „BAZUS”. System ten służy również jako narzędzie monitorowania i oceny progresji studentów. Analiza prac etapowych pozwoliła zauważyć, iż wielu przypadkach w ograniczonym zakresie potwierdzane były efekty uczenia się poza wynikami sprawdzianów wiedzy.

Aktywność studentów kierunku zarządzanie jest udokumentowana i obejmuje ona przygotowanie publikacji oraz rozwiązań projektowych (informatycznych). Efektem aktywności ściśle naukowej studentów jest 7 artykułów opublikowanych w Roczniku Naukowym. Tematyka tych publikacji generowania wskazuje na to, iż efekty materialne aktywności naukowej studentów koncentrują się na trzech obszarach badawczych, tj. na: zarządzaniu, biznesie międzynarodowym i logistyce. W latach 2020-2022 studenci zrealizowali 10 projektów (programów) dla 6 przedsiębiorstw z otoczenia społeczno-gospodarczego Fili.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Obowiązujące na kierunku zarządzanie procedury i kryteria przyjęcia na studia oraz potwierdzania efektów uczenia się są przejrzyste i umożliwiają dobór właściwych kandydatów. W ramach rozwiązań ogólnouczelnianych wypracowane zostały wymagane rozwiązania pozwalające na dokonywanie potwierdzania i uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak również

uzyskanych na innych uczelniach (w tym uczelniach zagranicznych). Szereg funkcjonujących na kierunku zarządzanie procedur weryfikacji efektów uczenia się jest regulowanych na poziomie ogólnouczelnianym, a dokonana analiza dokumentów nie wykazała istotniejszych uchybień w tym zakresie. Za niewłaściwe należy uznać metody weryfikacji i oceny osiągnięć studentów, a w szczególności:

1. charakterystyka metod weryfikacji efektów uczenia się w ramach kart przedmiotów jest bardzo często zbyt ogólnikowa i nieodróżniana do kategorii efektów uczenia się, które mają podlegać weryfikacji (bardzo często jest taka sama dla wiedzy jak i umiejętności czy kompetencji społecznych);
2. charakterystyka metod weryfikacji efektów uczenia się jest mało nieodróżniana do kategorii efektów uczenia się, które mają podlegać weryfikacji (bardzo często jest taka sama dla wiedzy jak i umiejętności czy kompetencji społecznych);
3. niewystarczającą weryfikację umiejętności, szczególnie na zajęciach kierunkowych.

Aktywność naukowa studentów istnieje, choć jest ona dość wybiórcza i głównie odnosi się do realizacji projektów dla przedsiębiorstw. Ten rodzaj aktywności jest zgodny z profilem praktycznym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. uszczegółowienie opisu metod weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studenta (zawartych w kartach przedmiotów);
2. zróżnicowanie metod weryfikacji efektów uczenia się adekwatnie do kategorii efektów uczenia się, czyli wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
3. rozwinięcie metod weryfikacji umiejętności w zakresie zajęć kierunkowych, które spełniają istotną rolę w procesie uczenia się na kierunku o profilu praktycznym.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku zarządzanie prowadzi zajęcia 14 osób, z czego aktualnie jedna przebywa na urlopie zdrowotnym. Połowa kadry zatrudniona jest w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy. Wśród wszystkich zatrudnionych pracowników cztery osoby posiadają stopień doktora habilitowanego, cztery stopień osoby doktora, a sześć osób tytuł magistra. Dyscyplinę wiodącą reprezentuje dwóch doktorów habilitowanych i jeden doktor, jeden doktor habilitowany jest matematykiem. Czwarta osoba z habilitacją to reprezentant ekonomii i finansów, podobnie jak dwóch doktorów. Kadre akademicką uzupełnia doktor socjologii. Wśród wymienionej powyżej kadry akademickiej większość osób posiada wieloletnie doświadczenie praktyczne na stanowiskach menedżerskich, choć nie zawsze jest ono

aktualne. Zatrudnieni w Uczelni pracownicy z tytułem magistra to także na ogół osoby z długoletnim stażem zawodowym, w zdecydowanej większości w instytucjach publicznych. Skromna liczebnie kadra, wykazująca przy tym niewielkie zróżnicowanie w zakresie doświadczenia zawodowego powoduje, że część obszarów tematycznych oferowanych w ramach kierunku nie jest realizowana przez osoby posiadające udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin i/lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej właściwych dla kierunku umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Brak jest np. specjalisty z zakresu marketingu czy logistyki. Biorąc pod uwagę liczbę specjalności oferowanych przez Uczelnię należy uznać, że zarówno liczebność, jak i struktura kwalifikacji nie umożliwiają prawidłowej realizacji zajęć. De facto, przy niewielkim zainteresowaniu kandydatów, a co za tym idzie niskiej liczbie studentów, większość specjalności nie jest uruchamiana, co w tej sytuacji należy uznać za zjawisko pozytywne z punktu widzenia jakości kształcenia.

Lista nieprawidłowo obsadzonych zajęć przedstawiona jest w załączniku nr 4. Obejmuje ona 17 pozycji i dotyczy 6 osób. Jest to dość duża liczba w stosunku do skali prowadzonej działalności.

Na podstawie przedstawionych charakterystyk można ocenić, że znaczna część kadry posiada długoletnie doświadczenie w prowadzeniu zajęć akademickich, zdarzają się jednak przypadki, kiedy kompetencje dydaktyczne nie zostały wykazane.

Zgodnie z ustaleniami zespołu oceniającego, wykładowcy przeszli podstawowe szkolenia związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przeprowadzone hospitacje zajęć prowadzą jednak do konstatacji, że prowadzący nie wykorzystują nowoczesnych metod nauczania. W szczególności, nie jest wykorzystywany potencjał tkwiący w metodach i technikach kształcenia na odległość, a podstawowym problemem jest aktywizacja studentów. Nie wszyscy pracownicy wykorzystują możliwości platformy Moodle, przesyłają materiały e-mailem. **Rekomenduje się** jak najszybsze przeprowadzenie szkoleń metodycznych, dla pracowników którzy takiego doświadczenia jeszcze nie posiadają, umożliwiających prawidłową realizację zajęć.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwiają prawidłową realizację zajęć, z zastrzeżeniem do uwag sformułowanych w załączniku nr 4.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodne z wymaganiami ustawowymi. Wskaźnik obliczony zgodnie z zasadą stosowaną w systemie POLON, pozwala stwierdzić, że zajęcia prowadzone przez takie właśnie osoby stanowią ponad 50% zajęć.

Kontrola realizacji zajęć (zdalnych i tradycyjnych) nie jest w pełni sformalizowana i opiera się na bieżącym przepływie informacji pomiędzy wykładowcami, studentami i dziekanem. **Rekomenduje się** wprowadzenie bardziej formalnych narzędzi kontrolnych zwłaszcza w przypadku zajęć on-line, gdzie zestawienia logowań są łatwo dostępne.

Obsady zajęć dokonuje Dziekan w porozumieniu z pracownikami, przy ostatecznej akceptacji Rektora. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy

i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Wynik nie jest, jak to wykazano powyżej, zadowalający, czego przyczyna tkwi w niewystarczającym zasobie kadrowym.

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich zaspokajane są głównie w zakresie podstawowych kompetencji dydaktycznych, związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Filia MANS w Ciechanowie korzysta z wsparcia jednostki macierzystej w Warszawie. W 2022 roku Rektor przeprowadził 4 seminaria metodologiczne, poświęcone głównie kwestiom organizacyjnym. Uczelnia przedstawiła dokumentację z tych spotkań, z której wynika, że praktycznie odbyło się tylko jedno takie spotkanie z większą grupą osób, trwające ok. godziny.

W ostatnim okresie Uczelnia (w Warszawie) realizowała 3 projekty podnoszące kompetencje kadry:

- Uczelnia bez barier, dostępna dla wszystkich, POWR.03.05.00-00-A055/21;
- Rozwój kompetencji kadry akademickiej Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie, POWR.03.04.00-IP.08-00-D123;
- Managing Future, POWR.03.05.00-00-Z026/18 (trwający obecnie).

Pierwszy z nich obejmował zagadnienia związane z prowadzeniem zajęć z udziałem osób z niepełnosprawnościami. Drugi z nich dotyczył wykorzystania innowacyjnych metod dydaktycznych, posługiwania się narzędziami informatycznymi w procesie kształcenia studentów oraz zarządzania informacją. Trzeci projekt skierowany był głównie do kadry zarządczej i administracji uczelni. W szkoleniach brali udział także pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie.

Uczelnia nie posiada sformalizowanego systemu monitorowania zadowolenia nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego.

Rekomenduje się wprowadzenie takiego systemu.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem poprzez regularne ankietowanie. Formularz składa się z 5 pytań oraz pola do wpisania komentarza. Pracownicy są także poddawani hospitacji zajęć raz na dwa lata. Hospitacje przeprowadza dziekan.

Uczelnia nie opisała w raporcie samooceny zasad okresowej oceny pracowników, a realizując prośbę zespołu wizytującego, w folderze pod nazwą „Zaz ocena okresowa pracowników” umieściła zarządzenia dotyczące organizacji zajęć dydaktycznych. Niemożliwe jest zatem pełne zweryfikowanie zakresu tej oceny. W innych przedstawionych dokumentach, przede wszystkim protokołach z posiedzeń ciał kolegialnych trudno odnaleźć wnioski z okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów. Uczelnia, pomimo sformułowanej przez zespół oceniający prośby, nie przedstawiła zbiorczych opracowań podsumowujących wyniki ankietyzacji studentów (jedynie zsumowane wyniki, bez komentarza i wniosków). Nie przedstawiła także przykładów wykorzystywane takich wniosków do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Wyniki ankietyzacji wykorzystywane są do ewentualnego formułowania bieżących, nieformalnych uwag pod adresem wykładowców. W drastycznych przypadkach stanowią podstawę do zaprzestania współpracy.

Realizowana polityka kadrowa nie w pełni umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację. Władze Uczelni w Warszawie podejmują działania sprzyjające stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich, koncentrując się na aspektach badawczych. Narzędziami takiej polityki są stypendia i urlopy naukowe oraz dofinansowanie publikacji.

Niestety, Filia MANS w Ciechanowie uczestniczy w nich w minimalnym stopniu. W ostatnich latach żaden z pracowników nie brał udziału w postępowaniu awansowym, ani nie korzystał z wewnętrznych grantów badawczych. Uczelnia finansuje jedynie publikacje pracowników, w bardzo ograniczonym zakresie.

Na Uczelni funkcjonują powołani przez Rektora rzecznicy dyscyplinarni: ds. nauczycieli akademickich oraz ds. studentów oraz następujące ciała kolegialne:

- Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich, w której wchodzi nauczyciele akademicy i przedstawiciel studentów,
- Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów, w skład której wchodzi nauczyciele akademicy i przedstawiciel studentów,
- Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna, w skład której wchodzi nauczyciele akademicy i przedstawiciel studentów.

Potencjalną mediację w przypadkach nieprawidłowego traktowania oraz działania mobbingowego prowadzą w ramach swoich obowiązków rzecznicy. Jeżeli w drodze mediacji nie uda się dojść do porozumienia wówczas Rektor poleca rzecznikowi dyscyplinarnemu rozpoczęcie prowadzenia sprawy tj. wszczęcie postępowanie dyscyplinarnego, przeprowadzenia i sprawa zostaje przekazana do komisji dyscyplinarnej.

Rektor, Zarządzeniem nr 14/09/2022 wprowadził regulamin przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu pracowników dydaktycznych i administracyjnych oraz studentów. Uczelnia nie udostępniła tego regulaminu. Tytuł zarządzenia oznacza, że regulaminem tym nie są objęci pracownicy badawczy i badawczo-dydaktyczni.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Generalnie, liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich jest odpowiednie. Udział zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodny z wymaganiami. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są zaspokajane w bardzo podstawowym stopniu. Zapewnione jest właściwie wsparcie techniczne. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli, np. w formie hospitacji zajęć. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące braki i nieprawidłowości zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. Struktura kwalifikacji kadry nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć.
2. Znacząca liczba zajęć została nieprawidłowo obsadzona. Lista przedstawiona jest w załączniku nr 4. Obejmuje ona 17 zajęć prowadzonych przez 6 osób.
3. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, nie są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.
4. Realizowana polityka kadrowa nie w pełni umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację.
5. Regulamin przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu obejmuje pracowników dydaktycznych i administracyjnych oraz studentów, pomijając pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. zapewnienie struktury zatrudnienia umożliwiającej prawidłową realizację zajęć;
2. usunięcie nieprawidłowości w obsadzie zajęć wykazanych w załączniku nr 4;
3. wykorzystywanie wyników okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych;
4. opracowanie i wdrożenie polityki kadrowej umożliwiającej kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniającej prawidłową ich realizację. Polityka ta powinna sprzyjać stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreować warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia;
5. objęcie pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych regulaminem przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu;
6. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia jest właścicielem budynku w Ciechanowie przy ul. Żórawskiego 5 o łącznej powierzchni 1660m². Znajdują się tam cztery sale wykładowe i cztery sale do ćwiczeń, a także sala wyposażona w 10 laptopów do pracy własnej, biblioteka, dziekanat, księgowość, pomieszczenie dla kadry dydaktycznej i pomieszczenia dla Kierownictwa Filii. Część sal wykładowych i ćwiczeniowych znajduje się w amfiladzie, co praktycznie uniemożliwia jednocześnie korzystanie. Sale mają pojemność od 20 do 30 osób, niemożliwe jest więc prowadzenie w tym budynku wykładów dla całego rocznika.

Uczelnia dzierżawi dodatkowo część budynku szkoły samorządowej przy ul. Czarnieckiego, położonej w bliskim sąsiedztwie (ok. 400m) obiektów uczelni. W skład dzierżawionej powierzchni wchodzi dwie duże sale wykładowe, dwie sale do ćwiczeń, dwie sale komputerowe oraz pomieszczenie dla wykładowców. Jedna z sal, w której są prowadzone zajęcia w dużych grupach, to zaadaptowana stołówka szkolna. Jak stwierdzono w trakcie hospitacji zajęć, nie jest to sala zapewniająca odpowiedni komfort pracy. Mały ekran dla wielu studentów jest zasłonięty przez innych, podobnie wykładowca nie jest widoczny dla wszystkich. **Rekomenduje się** poprawienie widoczności studentom podczas zajęć. Pracownie komputerowe mają w sumie 60 stanowisk, na których zainstalowane jest oprogramowanie systemowe Microsoft Windows oraz Microsoft Office oraz przeglądarki internetowe.

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.

Obecnie, w sytuacji prowadzenia wyłącznie studiów w trybie niestacjonarnym, liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych i komputerowych są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Należy jednak nadmienić, że Uczelnia oferuje także studia w trybie stacjonarnym. Nie są one uruchamiane z braku chętnych, ale przy rozważeniu takiej możliwości ocena tego standardu zmienia się diametralnie. Budynek szkoły samorządowej nie można wykorzystać w ciągu tygodnia, natomiast zasoby w budynku przy ul. Żórawskiego 5 są zbyt ograniczone, brak tam sal audytoryjnych o większej pojemności i sal komputerowych. Uczelnia nie jest przygotowana na ewentualność prowadzenia studiów stacjonarnych, które oferuje.

Uczelnia posiada podpisaną umowę z firmą Microsoft na wykorzystywanie oprogramowania Microsoft 365 w chmurze w pełnym zakresie aplikacji biurowo-edukacyjnych. W trakcie prowadzonych zajęć dydaktycznych wykorzystywane jest oprogramowanie chmurowe Microsoft 365. Studenci otrzymują darmowe konto w usłudze chmurowej Microsoft Office 365 wraz z możliwością używania pakietu biurowego Office w wersji instalowanej na komputerze. Jako programy wykorzystywane na zajęciach Uczelnia wymienia także bezpłatne programy: Maxima (odpowiednik Matlaba), PSPP (statystyka), LaTeX. Filia używa własnych programów autorskich do rozwiązywania zadań w zakresie: matematyki, statystyki, logistyki, optymalizacji. Służą one do prezentacji prostych, przykładowych zadań, np. optymalizacyjnych, służących do ilustracji podstawowych zasad rozwiązywania problemów decyzyjnych. Brak natomiast specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego w praktyce

gospodarczej. Zalecenie zwiększenia wyposażenia bazy dydaktycznej o specjalistyczne programy zostało sformułowane podczas poprzedniej wizytacji w 2016 roku, nie zostało ono jednak zrealizowane.

Biblioteka znajduje się w budynku głównym przy ul. Żórawskiego 5. Zgodnie z informacją na stronie internetowej biblioteka czynna jest w dni powszednie w godz. 8.00-15.00 oraz w soboty w dni zjazdowe w godz. 8.00-14.00. W trakcie wizytacji (poniedziałek ok. 10.00) biblioteka była nieczynna. Na tejże stronie znajduje się również informacja, że nie ma możliwości korzystania z czytelni, materiały biblioteczne wypożyczane są na zewnątrz, co jest zgodne ze stanem faktycznym. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników i godziny otwarcia nie zapewniają warunków do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Istniejąca infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna są zgodne z przepisami BHP.

Budynek główny nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, znajduje się tam jedynie podjazd, który umożliwia dostanie się na parter. Jedyna toaleta oznaczona jako przeznaczona dla osób z niepełnosprawnościami nie jest odpowiednio wyposażona (brak uchwytów). Brak dostępu do dziekanatu i biblioteki oraz pomieszczenia ze stanowiskami komputerowymi przeznaczonego do pracy własnej. Dzierżawiony budynek przy ul. Czerneckiego jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i tam odbywają się zajęcia w przypadku zaistnienia takiej potrzeby. Ten aspekt infrastruktury jest kolejnym istotnym ograniczeniem dla uruchomienia studiów stacjonarnych.

Dostęp studentów do sieci bezprzewodowej jest zapewniony, co stanowi realizację zalecenia sformułowanego przez zespół oceniający w 2016 roku. Zapewniony jest też dostęp do pomieszczeń dydaktycznych i laboratoriów komputerowych poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów itp. W dni powszednie studenci mogą skorzystać z sali do pracy własnej, wyposażonej w 10 laptopów, która znajduje się w budynku głównym.

Uczelnia wykorzystuje platformy edukacyjne Office 365/ MS Teams oraz Moodle, co łącznie umożliwia sprawną synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Pierwsza z tych platform wprowadzona została w 2020 roku, natomiast Moodle wdrażany był stopniowo od 2010 roku. Obsługa administracyjna realizowana jest przy pomocy systemu BAZUS, zawierającego moduł Wirtualna Uczelnia, dedykowany studentom. Nie jest on połączony w pełni z innymi systemami uczelnianymi, np. Prolib. Wszystkie wymienione narzędzia są dostępne dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zapewniony, jednak nie stwierdzono, aby wirtualne laboratoria były wykorzystywane w praktyce.

Zasoby biblioteki liczą ok. 4 tys. książek, z czego ok. 1000 egzemplarzy dotyczy zagadnień związanych z kierunkiem zarządzanie. Studenci Filii MANS w Ciechanowie mają również możliwość korzystania z biblioteki Głównej w Warszawie, której księgozbiór liczy ok. 50 tys. woluminów, wśród których znajduje się: 2101 pozycji z zarządzania, 624 z marketingu, 564 z ekonomii, 393 z teorii innowacji, 321 z zarządzania zespołami ludzkimi, 188 z przedsiębiorczości, 58 z zarządzania projektami, 81 z zarządzania i inżynierii produkcji. Biblioteka posiada archiwum czasopism obejmujące ponad 1616

roczników. Aktualnie prenumeratą objętych jest ponad 50 czasopism krajowych oraz zagranicznych z czego kilka z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz kilkanaście powiązanych z tą dyscypliną.

Biblioteka podpisała w 2015 roku porozumienie o współpracy z Akademią Obrony Narodowej (obecna nazwa Akademia Sztuki Wojennej) uzyskując dostęp do zbiorów papierowych i elektronicznych Biblioteki Głównej Akademii Sztuki Wojennej. W 2021 roku podobne porozumienie zostało zawarte z Biblioteką Narodową.

Stosunkowo skromne zasoby biblioteczne nie są w pełni zgodne, co do zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i nie umożliwiają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłowej realizacji zajęć. Ocena aktualności zasobów jest niemożliwa, ponieważ w wykazie dostarczonym przez uczelnię brak daty wydania. Niedostatki uwidaczniają się podczas losowej analizy zgodności zasobów biblioteki z zawartością sylabusów.

Stwierdzono następujące braki (tylko literatura podstawowa):

- *marketing* - sem. 1: R. Kłeczek, W. Kowal, J. Wodniczka, Strategiczne planowanie marketingowe. PWE. Warszawa 1996; J. Altkorn (red.), Podstawy marketingu. Instytut Marketingu. Kraków 2004;
- *nauki o organizacji* - sem. 1 i 2: R. W. Griffin, Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2018; F. Laloux, Pracować inaczej, Wydawnictwo Studio Emka, Warszawa 2016;
- *finanse* - sem. 3: W. Szczęsny, Przestanki decyzji finansowych w przedsiębiorstwie, Difin, Warszawa 2019;
- *zarządzanie jakością* - sem. 4: W. Werpachowski, Podstawy zarządzania w przedsiębiorstwie. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej 2011;
- *logistyka produkcji* - sem. 5: M. Fertsch. (red.), Logistyka produkcji, ILiM, Poznań 2003;
- *prawo spółek* - sem. 5: B. Sarzalski, Prawo gospodarcze i spółek, wyd. Wolters Kluwer, 2009; M. Stefaniuk, Prawo spółek handlowych i prawo gospodarcze publiczne, C. H. Beck, 2009;
- *elementy bankowości inwestycyjnej* - sem. 6: M. Górski, Rynkowy system finansowy, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2009; A. Szelańska (red.), Współczesna bankowość inwestycyjna, CeDeWu, Warszawa 2009;
- *kapitał intelektualny w ZZL* – sem. 6: T. Czechowska-Świtaj, Zarządzanie kapitałem intelektualnym w organizacjach, Oficyna Wydawnicza WSM, Warszawa 2006.

W tym zakresie zespół oceniający kierunek w 2016 roku sformułował zalecenie o brzmieniu: „Należy dążyć do stałego zwiększania księgozbioru i prenumeraty podstawowych czasopism naukowych”. Jak widać, nie doczekano się ono pełnej realizacji. W 2022 roku Uczelnia na potrzeby kierunku zarządzanie zakupiła 12 książek.

Uczelnia posiada dostęp do licencji krajowych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki. Studenci i wykładowcy mogą korzystać z baz elektronicznych zawierających książki oraz artykuły w wersji cyfrowej wydane w języku angielskim. Są to następujące bazy: Elsevier, Springer, Wiley, Scopus, Web of Science. Ponadto posiada licencję na korzystanie z bazy Ebsco, a także dostęp do czasopism Nature oraz Science.

W ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia zapewnia materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej na platformie Moodle, dostępne także dla studentów z niepełnosprawnością. **Rekomenduje się** stałe uzupełnianie i aktualizowanie tych zasobów, w szczególności umieszczanie tam materiałów przesyłanych e-mailem.

Uczelnia nie prowadzi okresowych przeglądów infrastruktury w pełnym tego słowa znaczeniu. Infrastruktura budowlana jest oceniana zgodnie z wymaganiami w tym zakresie, zapewniona jest także bieżąca sprawność tej infrastruktury. Sprawowana jest także bieżąca kontrola nad sprawnością infrastruktury informatycznej. Pozostałe działania mają charakter reaktywny. Nie stwierdzono występowania systematycznej kontroli zgodności zasobów bibliotecznych z zawartością sylabusów, co znajduje potwierdzenie w istnieniu powyżej przytoczonych braków. Pomimo braku okresowych analiz o charakterze systematycznym, infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane. **Rekomenduje się** wprowadzenie systematycznych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością.

Przyjęty system nie zapewnia udziału nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach. Ich rola ogranicza się do możliwości zgłaszania potrzeb. W związku z tym nie można uznać, że wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna zapewnia odpowiednie warunki dla realizacji procesu kształcenia na kierunku zarządzanie. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych są dostosowane do aktualnej liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych i laboratoriów komputerowych poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów itp. Zasoby biblioteczne są dostępne z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

Stwierdzono przy tym następujące nieprawidłowości:

1. Infrastruktura, którą dysponuje Uczelnia, nie jest wystarczająca do prowadzenia studiów w trybie stacjonarnym, na który także prowadzony jest nabór.
2. Brak specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego w praktycznej działalności zawodowej.
3. Biblioteka, jej wyposażenie techniczne, a przy tym brak czyteln i innych udogodnień dla użytkowników, godziny otwarcia nie zapewniają warunków do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.
4. Nie jest zapewnione dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego.
5. Zasoby biblioteczne nie zawierają wszystkich pozycji zalecanych w sylabusach, także obowiązkowych, a liczba egzemplarzy posiadanych przez bibliotekę jest w wielu wypadkach niewystarczająca w zestawieniu z liczbą studentów.
6. Doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych odbywa się bez odpowiedniego uwzględnienia wniosków z oceny dokonywanej przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. zapewnienie zgodności pomiędzy zasobami Uczelni i ofertą studiów;
2. zapewnienie studentom dostępu do specjalistycznego oprogramowania, aktualnie wykorzystywanego w praktycznej działalności zawodowej;
3. zapewnienie studentom i pracownikom warunków do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej;
4. zapewnienie zgodności zasobów bibliotecznych z wykazem literatury zawartym w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów;
5. dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego;

6. zapewnienie udziału studentów w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością;
7. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Zgodnie z Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia w Filii MANS w Ciechanowie za przeprowadzenie przeglądów programów kształcenia odpowiada Zespół Jakości Kształcenia w Instytutach i Filiach. Na przestrzeni ostatnich lat (2020-2022) aktywnymi przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, uczestniczącymi w spotkaniach Rady Programowej, jak i Komisji były osoby związane zawodowo z życiem Uczelni (pełnomocnik kanclerza oraz pracownik etatowy). Uczelnia deklaruje podejmowanie działań nieformalnych mających na celu uzyskiwanie informacji, opinii na temat programu studiów od otoczenia społeczno-gospodarczego. Dzięki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wdrożono następujące zmiany:

- tematy prac dyplomowych zostały dostosowane do wybranych przez studentów specjalności,
- dobór instytucji do odbycia praktyk zawodowych powiązany jest w większości z planowaną tematyką prac dyplomowych,
- w roku akademickim 2022/2023 wprowadzono do programu studiów przedmioty do wyboru: *przywództwo menedżerskie* i *logika praktyczna* (dyskusja prowadzona w ramach spotkania Rady Programowej).

Przedstawiona reprezentacja otoczenia społeczno-gospodarczego, uczestnicząca w oficjalnych działaniach Uczelni, nie umożliwia realizowania efektywnych działań w zakresie konstruowania, realizacji i doskonalenia programu studiów praktycznych, dostosowanego do dzisiejszych oczekiwań rynku pracy, w szczególności mając na względzie różnorodność i liczebność oferowanych przez Uczelnię specjalności.

Rodzaj działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z kierunkiem studiów. Brakuje reprezentantów wspierających realizację programów oferowanych w ramach poszczególnych specjalności. Współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ma jednak charakter akcyjny, niekoniecznie związany z realizacją i doskonaleniem wizytowanego kierunku.

- Uczelnia jest zaangażowana w organizację Targów Pracy Północnego Mazowsza (Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie Filia w Ciechanowie). W targach pracy biorą udział interesariusze zewnętrzni, w czasie targów odbywają się spotkania, których tematyką jest głównie aktualny i lokalny rynek pracy.

- Projekt „Powiedz HI kliknij Enter” (szkolenia językowe i komputerowe). W projekcie tym brało udział 47 studentów z Uczelni.
- Seminaria i konferencje organizowane przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych. Przykładem jest spotkanie: Możliwości korzystania i aplikowania o środki unijne. W jaki sposób fundusze europejskie wpłynęły na aktywizację zawodową subregionu mazowieckiego.
- Seminarium, w którym udział wzięli studenci 6 i 4 semestru zarządzania. Prowadzącymi byli Aleksandra Buszko (menedżer koncernu Ergo) oraz Jakub Kulik (menedżer firmy PGE). Temat spotkania to: zarządzanie projektami w branży IT oraz w sektorze energetycznym.
- Debaty organizowane przez Prezydenta Miasta Ciechanów. Tematyką spotkań były: „Problemy i możliwości subregionu ciechanowskiego”, „Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w subregionie mazowieckim”, „Stan bezpieczeństwa w powiecie ciechanowskim. Mapa zagrożeń”.
- Współpraca z Mazowiecką Izbą Gospodarczą – obecność przedstawicieli Uczelni na spotkaniach z pracodawcami.
- W roku akademickim 2021/2022, studenci opracowali autorskie programy dla niżej wymienionych firm: Koncepcja programu strategii zarządzania w firmie Indykpol S.A.; Projekt nowoczesnej strategii firmy Indykpol S.A.; Strategie zarządzania firmy Indykpol S.A.; Współczesna strategia zarządzania firmy Budimex S.A.; Strategia Banku Spółdzielczego w Pułtusku na lata 2022-2024; Nowoczesna forma zarządzania dla firmy Cedrob S.A.; Nowa koncepcja zarządzania dla firmy Cedrob S.A.; Opracowanie i analiza rynku oraz strategia zarządzania firmy Cedrob S.A.; Strategia zarządzania dla firmy Młyny Polskie S.A.; Współczesna strategia zarządzania dla firmy Seka S.A.
- Wizyty studyjne realizowane u pracodawców, np. w: Przedsiębiorstwie Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ciechanowie.
- Organizacja dni otwartych - w programie dni otwartych stałym punktem jest spotkanie z absolwentami, w czasie którego absolwenci dzielą się uwagami nt. przydatności zdobytej wiedzy w szkole na rynku pracy.

Działania w zakresie realizowania przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (o charakterze okresowym) w odniesieniu do doboru instytucji współpracujących oraz analizy wpływu skuteczności form współpracy nie są realizowane w sposób sformalizowany. Uczelnia ma trudności ze znalezieniem instytucji zainteresowanych współpracą. Jednak te, z którymi podejmuje współpracę, są istotne z punktu widzenia otoczenia społecznego (jednostki samorządu terytorialnego), bądź atrakcyjne z punktu widzenia studentów. Nie wykazano, aby wyniki tych przeglądów były wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy. Wykazano natomiast działania, prowadzone w ramach Zespołu Jakości Kształcenia, uwzględniające analizę losów absolwentów oraz efektów uczenia się. Wskazują one na potrzebę realizacji zajęć praktycznych, w celu rozwoju wśród studentów kompetencji istotnych na rynku pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W organy odpowiadające za przeglądy programów studiów nie zostali zaangażowani przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Stąd pracodawcy nie mają bezpośredniego, formalnego wpływu na konstruowanie i realizację programu studiów. Uczelnia deklaruje uzyskiwanie tego typu informacji w sposób nieformalny, niesystematyczny.

Instytucje współpracujące z Uczelnią są angażowane przede wszystkim w zakresie realizacji praktyk zawodowych oraz w działania akcyjne, np. wizyty studyjne, autorski program mający na celu przygotowanie strategii zarządzania dla okolicznych instytucji. Rodzaj działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, zaangażowanych w tego typu działalność, odpowiada kierunkowi zarządzania. Przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie są realizowane w sposób formalny. Realizowane są natomiast działania, prowadzone w ramach Zespołu Jakości Kształcenia, uwzględniające analizę losów absolwentów oraz efektów uczenia się.

Propozycja oceny kryterium “spełnione częściowo” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- Traktowanie jako przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego osób związanych zawodowo z Uczelnią, a co za tym idzie nieangażowanie w przeglądy programów studiów interesariuszy zewnętrznych;
- Brak formalnych okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. zaangażowanie w konstruowanie oraz doskonalenie programu studiów otoczenia społeczno-gospodarczego, tzw. interesariuszy zewnętrznych, w celu systematycznego dostosowywania programów studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz dopasowania przekazywanych treści i umiejętności do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego;
2. wprowadzenie formalnych, okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programów studiów, poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, co jest szczególnie istotne ze względu na zmieniające się z biegiem lat realizowane w ramach kierunku specjalności.
3. wdrożenie skutecznych działań naprawczych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie nie jest wyraźnie wyeksponowane w przedstawionej przez Uczelnię koncepcji kształcenia na kierunku zarządzanie. Umiejętność funkcjonowania w środowisku międzynarodowym należy uznać za wtórną, wynikającą przede wszystkim z globalnego kontekstu działania krajowych podmiotów gospodarczych.

Zajęcia z języka obcego obejmują 200 godzin lektoratu na studiach stacjonarnych i 160 na studiach niestacjonarnych (10 ECTS). Przedmioty wykładane w językach obcych nie są przewidziane. Wymiar zajęć jest więc adekwatny do roli umiędzynarodowienia w koncepcji kształcenia.

W ramach Programu Erasmus+ uczelnia współpracuje z 14 uczelniami partnerskimi w 8 krajach unijnych i stowarzyszonych. Obecnie studenci mogą korzystać z mobilności mieszanej „blended mobility”, tj. część studiów zrealizowana on-line, zaś część – wyjazdowo (w zagranicznej uczelni partnerskiej).

Studenci korzystający z wymiany międzynarodowej Erasmus+ dodatkowo objęci są systemem wsparcia językowego on-line OLS, które obejmuje obowiązkową ocenę kompetencji językowych oraz dobrowolne kursy językowe.

Uczelnia zawarła porozumienia dotyczące wspólnej działalności naukowo – badawczej z partnerami w Ukrainie, Indiach i Gruzji. Najbardziej aktywna współpraca międzynarodowa prowadzona jest obecnie z Uniwersytetem w Burgas (Bułgaria). Zaowocowała ona projektem badawczym realizowanego w latach 2019-2020 „*Diagnoza kompetencji menedżerskich - porównanie polskiego i bułgarskiego systemu*”. Obecnie współpraca dotyczy modernizacji bułgarskiego szkolnictwa wyższego (projekt MISS IP). W ramach aktualnego projektu odbywa się ograniczona wymiana zarówno studentów jak i kadry akademickiej, w której jednak nie uczestniczą osoby z Ciechanowa.

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. Brak jednak zainteresowania tą ofertą, co w przypadku studentów wynika z niestacjonarnego trybu studiów. Mobilność studentów i pracowników Filii MANS w Ciechanowie jest zerowa. Nie zanotowano także przyjazdów osób z zagranicy, co z kolei wynika z braku zajęć w języku obcym. Umiędzynarodowienie nie przejawia się w innych aspektach działalności związanej z kształceniem na kierunku zarządzanie. Jedynym przejawem aktywności Filii w tym zakresie było zorganizowanie w 2019 dwugodzinnego wykładu prof. Wojciecha Chojnackiego z Uniwersytetu w Adelaidzie. Tak mała aktywność wynika ze skali działania jednostki, która nie jest w stanie samodzielnie rozwinąć własnych inicjatyw i uzależniona jest od jednostki macierzystej w Warszawie.

Uczelnia nie prowadzi systematycznej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmującej ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Uczelnia przedstawiła dwa protokoły z posiedzeń ciał kolegialnych na szczeblu centralnym, które odbyły się w grudniu 2022 roku, brak tam jednak wzmianki o działaniach Filii w Ciechanowie.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia ograniczają się do prowadzenia nauki języka obcego w ramach lektoratów i są niewystarczające nawet wobec niewielkiej roli, jaką odgrywa ono w koncepcji i celach kształcenia na kierunku zarządzanie, które skoncentrowane są na lokalnym rynku pracy. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów przede wszystkim w ramach programu Erasmus+, ale także podejmuje inne inicjatywy w tym zakresie. Ani studenci, ani kadra prowadząca zajęcia na kierunku zarządzanie w Filii w Ciechanowie nie uczestniczą w tych aktywnościach.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wobec braku zainteresowania studentów mobilnością Uczelnia nie zapewnia innych, alternatywnych aktywności prowadzących do umiędzynarodowienia procesu kształcenia w Filii w Ciechanowie.
2. Uczelnia nie prowadzi sformalizowanej, systematycznej oceny zakresu umiędzynarodowienia, pozostawiając Filii w Ciechanowie bez odpowiedniego wsparcia w tym aspekcie działalności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. wprowadzenie alternatywnych form umiędzynarodowienia, które mogłyby skompensować brak aktywności studentów i kadry w zakresie mobilności międzynarodowej;
2. przeprowadzanie systematycznej oceny stopnia umiędzynarodowienia Uczelni z uwzględnieniem Filii w Ciechanowie, co powinno prowadzić do bardziej planowej i systematycznej intensyfikacji umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

W Uczelni nie jest prowadzone systematycznie wsparcie studentów w procesie uczenia się. Przeważnie ma ono charakter reaktywny, podstawą działania pozostaje odniesienie się Uczelni na zgłaszane przez studentów zapotrzebowania na aktywność ze strony Uczelni. Systemowe wsparcie tam gdzie istnieje, obarczone jest w wielu przypadkach błędami proceduralnymi, które cechuje niejasność. W Uczelni nie ma opracowanego systemowego wsparcia dla studentów, nie jest ono kompleksowe, gdyż nie funkcjonuje w wielu ważnych sferach z punktu widzenia studenta.

Wspieranie sprzyjające rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów jest realizowane poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich i ich pomoc w procesie uczenia się. Studenci mogą konsultować problemy związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. Dyżury nauczycieli odbywają się regularnie, w czasie pandemii odbywały się one w trybie zdalnym. Dodatkowo, studenci mają możliwość indywidualnego umówienia się z nauczycielami akademickimi na konsultacje poza terminami dyżurów.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się w ograniczonym aspekcie uwzględnia wsparcie dla studentów wybitnych. Studenci mogą zostać wyróżnieni w plebiscycie wewnątrzuczelnianym „Student Roku” i otrzymania wewnętrznych grantów. W Uczelni nie funkcjonują jednostki odpowiedzialne za zorganizowaną aktywność sportową, za które zwyczajowo odpowiada AZS, czy też aktywność kulturalną (przykładowo: chór akademicki, czy teatr studencki). W Filii MANS w Ciechanowie nie funkcjonuje biuro karier ani żaden jego substytut. Uczelnia w trakcie wizytacji przyznała, iż nie ma konieczności pobudzania przedsiębiorczości wśród studentów, ewentualnie mają oni możliwość skorzystania z jednostki w Warszawie. Sami studenci, podczas spotkania z ZO PKA na wizytacji przyznali, iż postawili na wybór Uczelni w Ciechanowie przez wzgląd na bliski dojazd – często studiują tam osoby z rodzinami i pracą – więc dla nich dojazd do Warszawy byłby niemożliwy, ponadto nie wiedzieli o takiej możliwości, gdyż nie jest to w żaden sposób promowane.

Uczelnię cechuje indywidualne podejście do zgłaszanych problemów przez różne grupy studentów, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami. Studenci mogą skorzystać ze wsparcia Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami, jednakże co istotne dwóch pełnomocników odpowiada za wszystkie osoby z niepełnosprawnościami zarówno w Warszawie, jak i filiach Uczelni.

Filia MANS w Ciechanowie nie posiada sformalizowanego sposobu zgłaszania przez studentów skarg i wniosków oraz przejrzystych i skutecznych sposobów ich rozpatrywania. Wszelkie skargi i wnioski są przekazywane drogą nieformalną, zwyczajową: studenci przekazują je bezpośrednio Władzom Wydziału lub za pośrednictwem Samorządu Studenckiego. Filia MANS w Ciechanowie nie posiada sformalizowanego Samorządu Studenckiego. Funkcjonuje Samorząd Studencki w Warszawie, podczas wizytacji dostrzeżono iż nie ma realnego pojęcia o stanie faktycznym funkcjonowania Filii w Ciechanowie.

Studentom zapewnia się wsparcie obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy dziekanatu są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny funkcjonowania dziekanatów są odpowiednie z perspektywy studenckiej.

Wsparcie dedykowane Samorządowi Studenckiemu przez Uczelnię jest ograniczone. Samorząd Filii nie dysponuje swoim własnym budżetem, nie posiada własnej infrastruktury. Działania Uczelni w tym zakresie naruszają art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), zgodnie z którym zapewnienie warunków do funkcjonowania samorządu jest jednym z jej obowiązków.

Na Uczelni nie funkcjonują inne organizacje studenckie, brak jest procedur ich rejestracji i dedykowanego im wsparcia. Studenci ocenianego kierunku wypełniają wyłącznie dwie ankiety: ankietę ocenę poszczególnych zajęć dydaktycznych oraz ankietę oceny pracy dziekanatu. Uczelnia nie przedstawiła zespołowi oceniającemu wniosków wynikających z analizy tych ankiet. Opracowane wyniki badań ankietowych nie są też nigdzie publikowane. Uczelnia nie prowadzi ewaluacji podejmowanych działań w pozostałych zakresach, nie bada potrzeb studentów

z niepełnosprawnościami, zasięgu oddziaływania systemu wsparcia studentów, skuteczności systemu motywacyjnego ani wsparcia w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Brak jest informacji odnośnie do jakiegokolwiek wpływu studentów na doskonalenie systemu wsparcia studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się nie dotyczy wszelkich ważnych z punktu widzenia studenckiego kwestii, jest nastawione na doraźne rozwiązywanie pojawiających się problemów. Wsparcie studentów w procesie uczenia się nie ma systemowego charakteru, jednak sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich, a także uwzględnia wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami i umożliwia publikowanie swoich badań naukowych.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się nie podlega systematycznym przeglądom.

Propozycja oceny kryterium “spełnione częściowo” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. braku systemowego wsparcia studentów w pozanaukowych aktywnościach;
2. braku infrastrukturalnego i systemowego finansowego wsparcia dla Samorządu Studenckiego;
3. braku sformalizowanego systemu skarg i wniosków;
4. braków w delegowaniu studenckich przedstawicieli Filii MANS w Ciechanowie do organów i ciał kolegialnych uczelni oraz wydziałowych;
5. braku okresowego przeglądu systemu wsparcia studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. wprowadzenie systemowego wsparcia w zakresie pozanaukowych aktywności studentów;
2. stworzenie przestrzeni dla Samorządu Studenckiego Filii MANS w Ciechanowie;
3. wprowadzenie okresowego przeglądu systemu wsparcia studentów i rzeczywiste uwzględnianie jego wyników w doskonaleniu procesu kształcenia;

4. prowadzenie okresowego przeglądu systemu wsparcia studentów;
5. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Filia MANS w Ciechanowie dysponuje własnymi stronami internetowymi – obecnie w trakcie trwania modernizacji, w przestrzeni internetowej funkcjonują aż dwie strony główne Uczelni, co pozostaje mylące dla odbiorców. Na stronach można odnaleźć stosowne zakładki, w których zgrupowane i upublicznione pozostają istotne informacje, potrzebne poszczególnym grupom odbiorców. Niektóre z informacji są zdublowane, inne uzupełniające się, wielu brakuje. Strona opracowana jest w czterech wersjach językowych (polski, angielski, ukraiński i rosyjski) oraz jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Strona upublicznia zarówno informacje o charakterze ogólnouczelnianym, jak i te dotyczące ocenianego kierunku studiów. Upubliczniane są m.in. informacje na temat: Władz Uczelni, kierunków studiów i specjalności na kierunkach studiów. Informacje na temat ocenianego kierunku studiów obejmują oprócz ogólnych informacji, także informacje o profilu kształcenia i sylwetce absolwenta, modułach zajęć. Brak informacji o praktykach zawodowych i Samorządzie Studenckim. W zakładce „dla studenta” zostały udostępnione: regulamin studiów, harmonogramy zajęć i terminy zjazdów, organizacja praktyk, informacje o sesji egzaminacyjnej, procedurach egzaminacyjnych. Zamieszczono w tym miejscu także szereg informacji dedykowanych dla osób z niepełnosprawnościami (m.in. pełna oferta pomocy materialnej). Informacje zawarte na stronie są dostępne publicznie dla odpowiednio szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem oraz używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

W zakładce „rekrutacja” w sposób łatwo dostępny, czytelny i przejrzysty zostały udostępnione przede wszystkim informacje o zasadach, warunkach i terminach rekrutacji, zasadach obliczania punktów rekrutacyjnych, opłatach i wymaganych dokumentach, kierunkach studiów, ich programach i planach kształcenia, systemach kształcenia praktycznego, tudzież o wynikach rekrutacji. W odrębnej zakładce umieszczono też informację o działalności naukowej i wydawnictwach akademickich, a także aktywności naukowej kadry akademickiej.

Udostępniona informacja na stronach internetowych nie obejmuje: systemu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym, procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym, kierunkowych efektów uczenia się, sylabusów poszczególnych zajęć, godzin konsultacji wykładowców, a także informacji dotyczących wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Uczelnia nie prowadzi procedury weryfikacji strony internetowej pod względem monitorowania aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców aktualnej, jednakże niepełnej i w pewnym zakresie wprowadzającej w błąd informacji o programie studiów, realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o perspektywach zatrudnienia absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach nie podlegają systematycznym ocenom. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. występujących w przestrzeni internetowej dwóch stron tej samej Uczelni z różnymi informacjami;
2. licznych braków dotyczących informacji o studiach na stronie internetowej;
3. brak monitorowania aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się:

1. uzupełnienie wskazanych braków na stronie internetowej;
2. ujednolicenie funkcjonujących w przestrzeni internetowej stron Uczelni;
3. wprowadzenie procedury monitorowania aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji publicznie dostępnych o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców;
4. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Filii MANS w Ciechanowie funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, powołany Zarządzeniem Rektora nr 2/10/2021 z dn. 15.10.2021 r. w sprawie składów Zespołów Jakości Kształcenia w Instytutach i Filiach Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie. System ten jest zorientowany na ocenę realizacji efektów uczenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienia jakości na ocenianym kierunku zarządzania. Powołany został 4-osobowy Zespół Jakości Kształcenia, składający się z dwóch nauczycieli akademickich, przedstawiciela studentów oraz

przedstawiciela pracodawców, któremu zostało powierzone zadanie monitorowania i ewaluacji zadań określonych w Strategii Uczelni i Filii.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. W procesie dydaktycznym wykorzystywane w realizacji programu kształcenia, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w projektowaniu programu studiów.

W Uczelni przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia określa Senat MANS w Warszawie. Aktualny dokument to Regulamin przyjęć na studia Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie w dniu 1 października 2022 r., zatwierdzony Uchwałą nr 2/05/2022 Senatu z dn. 31.05.2022 r., na rok akademicki 2022/2023.

Zarządzeniem Dyrektora Filii MANS w Ciechanowie z dn. 17.10.2022 r. została powołana Rada Programowa. Jest to czteroosobowe ciało kolegialne (składa się z interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych), którego zadaniem jest: 1. opiniowanie programu studiów, 2. zatwierdzanie tematów prac dyplomowych, 3. zatwierdzenie materiałów do rocznika, 4. zgłaszanie propozycji do programu studiów. Rada Programowa powołana została na lata 2020-2024. Uczelnia przedstawiła protokoły z jej posiedzeń za ostatnie 2 lata. Treść protokołów potwierdza prowadzoną systematyczną ocenę programu studiów oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, treści programowe, metody kształcenia, w tym metody kształcenia z wykorzystaniem metod o technik kształcenia na odległość.

W procesie monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, zgodnie z systemem zapewnienia jakości kształcenia, Filia MANS w Ciechanowie wykorzystuje kilka narzędzi:

1. system rocznych przeglądów programów kształcenia na studiach I stopnia;
2. systematyczne potwierdzenia aktualności programów kształcenia;
3. wprowadzenie procedury oceny przedmiotów:
 - a) hospitacja zajęć,
 - b) ankietowanie po każdym semestrze wszystkich zajęć i nauczycieli przez studentów.

W ramach działania doskonalącego monitorowanie osiągniętych i zakładanych efektów uczenia się Zarządzeniami Rektora MANS w Warszawie wprowadzono kilka aktów prawnych regulujących wyżej wymienione sprawy. Akty prawne dotyczą m.in.: arkuszy hospitacji, badania losów absolwentów, analizy kart przedmiotów, system oceny i zaliczenia praktyk studenckich.

Monitorowanie jakości kształcenia, jest przeprowadzane na podstawie zebranych danych poprzez prowadzenie ankietyzacji. Student może wypełnić kwestionariusz ankiety w ciągu 30 dni od ostatnich zajęć. Karta ewaluacyjna programu studiów na kierunku uwzględnia – poza 6 pytaniami dotyczącymi m.in.: nazwy kierunku, profilu kierunku, nazwy i formy przedmiotu, procentowego udziału respondenta w zajęciach, formy prowadzonych zajęć – uwzględnia 14 pytań dotyczących zarówno przedmiotu, jak i jego prowadzącego. Karta ewaluacyjna uwzględnia pytania dotyczące m.in.: stopnia aktualności treści przedmiotu, wskazania obszarów tematycznych wymagających uwzględnienia w treści przedmiotu lub występowania powtórzeń treści z innych przedmiotów, opinii na temat usytuowania przedmiotu w planie studiów oraz jego formy realizacji, a także opinii studentów na temat stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określonego dla danego przedmiotu.

Jednostka przeprowadza analizę zmian punktowych i procentowych wyników studentów w poszczególnych latach. Uczelnia stwierdziła, że ocena za semestr II i IV roku akademickim 2019/2020, to ze względu na pandemię była utrudniona i nie udało się w kolejnym semestrze ankiet przeprowadzić, dlatego dla semestrów II i IV przedstawiona analiza jest nieco uboższa.

Przedstawiona przez Jednostkę analiza obejmuje wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się, wykonywana poprzez analizę uzyskiwanych przez studentów ocen dokonuje m.in. przy okazji egzaminu testowego. Autorski program losuje pytania i odpowiedzi i permutuje je, a w wypadku przedmiotów ilościowych dodatkowo każdemu studentowi losuje inne dane liczbowe z wybranych przedziałów. Jest to rzetelne prowadzone ocenianie wskaźników ilościowych.

Wnioski z hospitacji zajęć już nie mają tego charakteru, konkluzja to jedno zdanie: „generalnie wypadły bardzo dobrze”. Brak dyskusji np. w obszarze unowocześniania stosowanych metod.

Protokoły z posiedzeń Rady Programowej obejmują ocenę realizacji zakładanych efektów uczenia się, są to dyskusje nie wsparte załącznikami dotyczącymi analiz jakościowych, nie ma oceny zawartości merytorycznej prac etapowych i dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych.

Filia MANS w Ciechanowie corocznie organizuje dni otwarte. W programie dni otwartych stałym punktem jest spotkanie z absolwentami, w czasie którego absolwenci dzielą się uwagami nt. przydatności zdobytej wiedzy w szkole na rynku pracy. Wyniki z przeprowadzonych ankiet są prezentowane przez Dziekana Radzie Wydziału oraz Zespołowi Jakości Kształcenia.

W procesie przeglądu i doskonalenia programów studiów uczestniczą interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni. Potwierdza ten fakt skład Rady Programowej.

Uczelnia nie przedstawiała dodatkowych informacji na temat planowanych działań na rzecz doskonalenia programu studiów, uwzględniających udział studentów w tym procesie, a szczególnie udziału w tworzeniu zasad projektowania, zatwierdzania, zmian programu studiów oraz systematycznych ocenach programu studiów. Opinia Samorządu Studenckiego (podpisana przez 3 studentów), jak również dokument sygnowany przez 9 interesariuszy zewnętrznych, jest jednozdaniowym stwierdzeniem „wyrażającym pozytywną opinię w sprawie programu kształcenia, w tym efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia kierunku zarządzanie o profilu praktycznym na rok akademicki 2022/23”, bez wskazania żadnych uwag (dokumenty nie mają daty sporządzenia oświadczeń). Dokumenty spełniają wymogi formalne. Merytoryczne nie wnoszą żadnych treści do bieżącej oraz systematycznej oceny programu studiów.

Uczelnia nie przedstawiła zestawienia wniosków z prowadzonych ocen programu studiów. Jedynym świadectwem reakcji na otoczenie zewnętrzne oraz oceny programu studiów do jego udoskonalenia jest wprowadzenie dodatkowej specjalności *zarządzanie bezpieczeństwem narodowym* poprzez wprowadzenie trzech wykładów i aktualizacja efektów uczenia się na kierunku zarządzanie pierwszego stopnia, profil praktyczny.

Kierunek zarządzanie studia pierwszego stopnia profil praktyczny poddawany jest ocenie przez PKA.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku zarządzanie funkcjonują formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. W Filii MANS w Ciechanowie funkcjonuje Zespół Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest stały monitoring jakości procesu dydaktycznego. W skład Zespołu Jakości Kształcenia wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku oraz przedstawiciel studentów i przedstawiciel pracodawców. Przeprowadzona analiza procesu przeglądu i doskonalenia programu studiów wykazała następujące nieprawidłowości:

1. na stosunkowo niską skuteczność realizacji części działań podejmowanych przez Jednostkę w obszarze obowiązującego ZJK wskazują zastrzeżenia sformułowane przez zespół oceniający, w szczególności w odniesieniu do opisu założonych efektów uczenia się w kontekście wypełniania wymogów wynikających z opisu 6 poziomu PRK oraz niepełnego dopasowania celów kształcenia do profilu praktycznego (kryterium 1), projektowania programu studiów, w tym dostosowania metod kształcenia do założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych (kryterium 2), weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych (kryterium 3).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie przez Jednostkę działań w zakresie poprawy skuteczności funkcjonowania Zespołu Jakości Kształcenia poprzez wykorzystanie wyników pogłębionej analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji umożliwiając ich efektywne wykorzystanie do poprawy jakości kształcenia na kierunku zarządzanie, w tym w szczególności w obszarze opisu założonych efektów uczenia się, projektowania programu studiów oraz dostosowania metod kształcenia do założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych.

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Prof. dr hab. Grażyna Trzpiot